პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის, თბილისის კომიტეტისა და საქართველოს სსრ შრომელთა დეპუტატების საბჭოების ორგანო

КОМУНИСТ ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО и ТБИЛИССКОГО КОМИТЕТОВ КП (б) ГРУЗИИ и СОВЕТОВ ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

შაბათი 3 ივნისი 1939 წ. № 125 (5525) ფასი 10 კაპ.

მოსახლეობის 1939 წლის სრულიად-საკავშირო აღწერის შედეგები მთელ მსოფლიოს უჩვენებენ ჩვენი სოციალისტური სამშობლოს ძლიერების დიდებულ სურათს. დიადი საბჭოთა ხალხი 170.467.186 კაცისაგან შესდგება! ეს არის 170,5 მილიონი კაცი, რომელიც განთავისუფლებულია კაპიტალიზმის მონობის ბორკილებისაგან და რომელმაც კისრიდან საბოლოოდ გადაიგდო ექსპლოატაციის უღელი. ეს — 170,5 მილიონი ნამდვილი ბატონ-პატრონი არის თავისი ცხოვრებისა და ბედნიერებისა, თავისი ქვეყნისა და მთელი მისი აურაცხელი განძისა.

„პრავდა“

სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოში

მოსახლეობის 1939 წლის სრულიად-საკავშირო აღწერის შესახებ

სსრ კავშირის სახკომსაბჭომ მოისმინა სსრ კავშირის სახელმწიფო-საგეგმო კომისიის ცნობა მოსახლეობის 1939 წლის აღწერის შედეგების შესახებ და აღნიშნა, რომ სსრ კავშირის სახელმწიფო-საგეგმო კომისიის სახალხო მეურნეობის აღრიცხვის ცენტრალურმა სამმართველომ აღწერა ჩაატარა სწორად, მთავრობის მითითებებისა და სტატისტიკური მეცნიერების მოთხოვნების შესაბამისად.

სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭომ მადლობა გამოუცხადა მოსახლეობის 1939 წლის აღწერის მუშაკებს. (საკდესი).

სოციალიზმის ქვეყნის მოსახლეობა

დღეს ჩვენ ვაქვეყნებთ სსრ კავშირის სახელმწიფო საგეგმო კომისიის ცნობას მოსახლეობის 1939 წლის სრულიად-საკავშირო აღწერის შედეგების შესახებ. სსრ კავშირის სახკომსაბჭომ მოისმინა სსრ კავშირის სახელმწიფო საგეგმო კომისიის ცნობა აღწერის შედეგების შესახებ და აღნიშნა, რომ აღწერა სსრ კავშირის სახელმწიფო საგეგმო კომისიის სახალხო მეურნეობის აღრიცხვის ცენტრალური სამმართველოს მიერ ჩატარებულია სწორად, მთავრობის მითითებათა და სტატისტიკური მეცნიერების მოთხოვნათა შესაბამისად.

სსრ კავშირის სახკომსაბჭომ მადლობა გამოუცხადა მოსახლეობის 1939 წლის აღწერის მუშაკებს.

მოსახლეობის სრულიად-საკავშირო აღწერა ჭეშმარიტად **საყოველთაო-სახალხო საქმე იყო.** აღმრიცხველთა ნახევარმილიონიანი არმია უდიდესი აღფრთოვანებით მუშაობდა. აღწერის ხელშემწყობ კომისიებში თითქმის ერთი მილიონი კაცი იღებდა მონაწილეობას. აღმრიცხველებს ყველგან, მუშის, კოლმეურნის, საბჭოთა ინტელიგენტის თვითეულ ოჯახში ეხმარებოდნენ, ხელს უწყობდნენ, სიხარულით და მეგობრულად ხვდებოდნენ.

სსრ კავშირის მშრომელებს კარგად ახსოვთ ლენინის სიტყვები: „სოციალიზმი აღრიცხვაა“. მათ კარგათ ახსოვთ ამხანაგ სტალინის მითითებანი იმის შესახებ, რომ „სწორი **აღრიცხვის** გარეშე წარმოუდგენელია რაიმე საამშენებლო მუშაობა, რაიმე სახელმწიფო მუშაობა, რაიმე გეგმიანი მუშაობა. აღრიცხვა კი უსტატისტიკოდ წარმოუდგენელია“.

მოსახლეობის 1939 წლის სრულიად-საკავშირო აღწერის შედეგებმა ჩვენი სამშობლოს უჩვენებენ ჩვენი სოციალისტური სამშობლოს ძლიერების დიდებულ სურათს. დიადი საბჭოთა ხალხი 170.467.186 კაცისაგან შესდგება! ეს არის 170,5 მილიონი კაცი, რომელიც განთავისუფლებულია კაპიტალიზმის მონობის ბორკილებისაგან და რომელმაც კისრიდან საბოლოოდ გადაიგდო ექსპლოატაციის უღელი. ეს — 170.5 მილიონი ნამდვილი ბატონ-პატრონი არის თავისი ცხოვრებისა და ბედნიერებისა, თავისი ქვეყნისა და მთელი მისი აურაცხელი განძისა.

მეფის რუსეთის შესახებ ლენინი წერდა, რომ მისი მოსახლეობის 9/10-ს „ხელმოკლე და უქონელი მასა“ შეადგენდა. ამგვარი სურათია დღესაც ყველგან—ჩვენი სამშობლოს სასაზღვრო ბოძების გადაღმა. მსოფლიოს ყველა ქვეყანაში, გარდა სსრ კავშირისა, მოსახლეობის უდიდესი რაოდენობა შესდგება კაპიტალის დაქირავებული მონებისაგან, მშრომელებისაგან, რომლებსაც მხეცურ ექსპლოატაციას უწევენ სრულიად უმნიშვნელო, ერთი მუჭა მტაცებელ-მუქთახორები. მარტო დიდმა სოციალისტურმა რევოლუციამ მოუღო ბოლო საზიზღარ ექსპლოატატორულ წყობილებას დედამიწის ერთ მეექვსედ ნაწილში. სსრ კავშირის ხალხებმა სოციალიზმის ნათელი შენობა ააგეს მემამულეებისა და კაპიტალისტების მხრივ ჩაგვრისაგან გაწმენდილ მიწაზე.

სოციალიზმის ძალა და ძლიერება თავის მკაფიო განსახიერებას პოულობს ჩვენი სამშობლოს მოსახლეობის **მატების უმაგალითოდ სწრაფ ტემპში.** სსრ კავშირის მოსახლეობა 1926 წლის 17 დეკემბრისათვის არსებული 147 მილიონი კაციდან 170,5 მილიონ კაცამდე გაიზარდა 1939 წლის 17 იანვრისათვის. 12 წლის განმავლობაში დიადი საბჭოთა ხალხის რაოდენობა 15,9 პროცენტით, ანუ 23.5 მილიონი კაცით გაიზარდა. მოსახლეობის ზრდის ასეთი ტემპები კაპიტალიზმის არცერთმა ქვეყანამ არ იცის! საკმარისია ითქვას, რომ ამავე პერიოდის განმავლობაში ამერიკის შეერთებული შტატების მოსახლეობა გაიზარდა 11 პროცენტით, იტალიისა—9 პროცენტით, გერმანიისა—7 პროცენტით, ინგლისისა—5 პროცენტით, საფრანგეთისა—2,7 პროცენტით.

სსრ კავშირის მოსახლეობის მარტო მატება უკანასკნელი 12 წლის განმავლობაში შეადგენს ინგლისის მთელი ახლანდელი მოსახლეობის ნახევარს, საფრანგეთის ან იტალიის მოსახლეობის ნახევარზე მეტს, გერმანიის ან იაპონიის მოსახლეობის დაახლოებით ერთ მესამედს, პოლონეთის მოსახლეობის ორ მესამედს!

მოკავშირე რესპუბლიკათა მიხედვით მოსახლეობის განაწილების შესახებ მიღებული ცნობები გვიჩვენებენ, რომ 11-ვე რესპუბლიკაში, რომელიც სსრ კავშირის თანავარსკვლავედს შეადგენს, განუხრელად იზრდება მოსახლეობა. ხალხთა სტალინური მეგობრობის დიადმა ძალამ, ერთხელ და სამუდამოდ მოუღო რა ბოლო ყველა სახის ნაციონალურ ჩაგვრას, აამაღლა მეფის რუსეთის წინანდელი კოლონიური განაპირა მხარეები.

სტალინურმა ხუთწლედებმა ჩვენი სამშობლო ჩამორჩენილი აგრარიული ქვეყნიდან მოწინავე ინდუსტრიულ სახელმწიფოდ გადააქციეს. ეს განსაკვირებელი გარდაქმნა თავის ბრწყინვალე გამოხატულებას ჰპოვებს ქალაქსა და სოფელს შორის მოსახლეობის განაწილებით. 1926 წლის აღწერით ქალაქად ცხოვრობდა მთელი მოსახლეობის 17,9 პროცენტი, ხოლო 1939 წლის აღწერით ქალაქის მოსახლეობა 32,8 პროცენტს შეადგენს. 12 წლის განმავლობაში სსრ კავშირის ქალაქის მოსახლეობა გაიზარდა 112,5 პროცენტით, ესე იგი ერთიორად და უფრო მეტად! ამ ციფრით გამოხატულება ჰპოვა კავისა და კვარის ქვეყნიდან ტრაქტორისა და ელექტრონის ქვეყნად, ხის ქვეყნიდან ლითონის ქვეყნად ჩვენი სამშობლოს გადაქცევის გიგანტურმა პროცესმა.

ქალაქთა ცხრილში მკითხველი იპოვნის ოთხ ქალაქს, რომელიც 1926 წელს ჯერ კიდევ არ არსებობდა გეოგრაფიულ რუკაზე. ეს არის ყარაგანდა—165,9 ათასი მცხოვრებით, მაგნიტოგორსკი—145,9 ათასი მცხოვრებით, სტალინოგორსკი—76,2 ათასი მცხოვრებით და კომსომოლსკი—70,7 ათასი მცხოვრებით. ამ ცხრილში ჩვენ ვხედავთ ხუთ ქალაქს—სტალინსკს, მურმანსკს, პროკოპიევსკს, ძერჟინსკსა და სტალინაბადს, რომელთა მოსახლეობა ორ აღწერას შორის გასულ პერიოდში ათჯერ და უფრო მეტად გაიზარდა. ერთიხუთად და კიდევ მეტად გაიზარდა 8 სხვა ქალაქის მოსახლეობა.

მოსახლეობის სრულიად-საკავშირო აღწერის მონაცემები დაგვეხმარება იმაში, რომ სწორი ხელმძღვანელობა გავუწიოთ მთელ საახელმწიფოებრივ, სამეურნეო და კულტურულ მშენებლობას, დაგვეხმარება იმაში, რომ წარმატებით შევასრულოთ მესამე სტალინური ხუთწლედის გრანდიოზული გეგმა. ზუსტი და დაწვრილებითი მონაცემები მოსახლეობის შესახებ, ჩვენი ქვეყნის მხარეებსა და რაიონებში მისი განაწილების შესახებ საფუძველი იქნება მთელი შემდგომი მშენებლობისათვის. ასე, მაგალითად, სსრ კავშირის მოსახლეობის მხარეებსა და ოლქებში განაწილების ცხრილში უკვე პირველი ჩახედვით თვალსაჩინო ხდება, თუ რამდენად თავის დროზე დააყენეს პარტიამ და მთავრობამ მცირემიწიანი რაონებიდან უხვმიწიან რაიონებში კოლმეურნეთა ერთი ნაწილის დასახლების ამოცანა.

ასსამოცდაათმილიონიანი საბჭოთა ხალხი კაცობრიობის პირველი გიგანტური რაზმია, რომელმაც გაბედულად და რწმენით შესდგა ფეხი განვითარების ახალ, წინათ გაუკვალავ გზაზე, სოციალიზმის გზაზე. მან უკვე ააშენა ძირითადად სოციალისტური საზოგადოება და განუხრელად მიდის წინ კომუნიზმის სრული გამარჯვებისაკენ.

ასსამოცდაათმილიონიანი საბჭოთა ხალხი მშრომელთა ერთიანი და შეხმატკბილებული კოლექტივია. მისი შემოქმედებითი ძალა მშვიდობიანი სოციალისტური მშენებლობის პირობებში, თავზარდამცემი მისი სამხედრო სამძლავრე გარედან მტრული თავდასხმის შემთხვევაში გაათკეცდება იმის გამო, რომ საბჭოთა საზოგადოებაში ექსპლოატატორული კლასები სამუდამოდ აღმოფხვრილი არიან, იმის გამო, რომ მასში უკვე აღარ არიან ანტაგონისტური, მტრული კლასები.

„მაშინ როდესაც კაპიტალისტურ საზოგადოებას მუშებსა და კაპიტალისტებს შორის, გლეხებსა და მემამულეებს შორის არსებული შეურიგებელი წინააღმდეგობანი სჯიჯგნიან, რაც მისი საშინაო მდგომარეობის მერყეობას იწვევს, ექსპლოატაციის უღლისაგან განთავისუფლებულმა საბჭოთა საზოგადოებამ ასეთი წინააღმდეგობანი არ იცის, იგი თავისუფალია კლასობრივ შეტაკებათაგან და მუშების, გლეხებისა და ინტელიგენციის მეგობრული თანამშრომლობის სურათს წარმოადგენს. სწორედ ამ ერთობის საფუძველზე გაიშალა ისეთი მამოძრავებელი ძალები, როგორიცაა საბჭოთა საზოგადოების მორალურ-პოლიტიკური ერთიანობა, სსრ კავშირის ხალხთა მეგობრობა, საბჭოთა პატრიოტიზმი“ (სტალინი).

საბჭოთა ხალხის მორალურ-პოლიტიკური ერთიანობა, სსრ კავშირის ხალხთა მეგობრობა, საბჭოთა პატრიოტიზმი ჩვენი განვითარების, კომუნიზმისაკენ ჩვენი წინსვლის მძლავრი მამოძრავებელი ძალებია. ასსამოცდაათმილიონიანი საბჭოთა ხალხი, რომელსაც ლენინ-სტალინის უკვდავი პარტია ხელმძღვანელობს და რომელიც მჭიდროდ არის დარაზმული კომუნიზმის წითელი დროშის გარშემო, სტალინურ ხუთწლედთა ნიშანსვეტებით მიდის გამარჯვებიდან გამარჯვებისაკენ.

„პრავდის“ მეორე მოწინავე, 2/VI.

საქართველომ გადაჭარბებით შეასრულა ჩაის კრეფის მაისის გეგმა

საქართველოს კოლმეურნეობებმა და საბჭოთა მეურნეობებმა, ფართოდ გაშალეს რა მესამე სტალინური ხუთწლედის სახელობის სოციალისტური შეჯიბრება, ჩაის მწვანე ფოთლის კრეფის მაისის გეგმა 1 ივნისისათვის გადაჭარბებით შეასრულეს, — ნაცვლად 9.608 ტონისა მოჭკრიფეს 10.612,3 ტონა ფოთოლი, რაც შეადგენს თვიური გეგმის 110,5 პროცენტს.

ჩაის კრეფის საქმეში წარმატებანი მოიპოვა აფხაზეთის ასს რესპუბლიკამ, სადაც მაისის გეგმა შეასრულეს 125,5 პროცენტით. ასევე წარმატებას მიაღწია აჭარის ასს რესპუბლიკამ, მოჭკრიფა მაისის გეგმის 103,3 პროცენტი, 2278 ტონა ფოთოლი. წარმატებებს მიაღწიეს აგრეთვე: ზუგდიდის რაიონმა — მოჭკრიფა 1.386,4 ტონა ფოთოლი, გეგმის 127,8 პროცენტი, წალენჯიხამ — მოჭკრიფა 467,7 ტონა, გეგმის 133,2 პროცენტი, ქუთაისმა—მოჭკრიფა 114,9 ტონა, გეგმის 164,1 პროცენტი, ჩოხატაურმა — 114,9, ლანჩხუთმა—104,3, სამტრედიამ—141,1, წულუკიძემ — 122,9, ცხაკაიამ — 145,3, გეგეჭკორმა — 112,3, ჩხოროწყუმ — 128,4, ხობმა —130,1.

ჩაის კრეფის მაისის გეგმა არ შეუსრულებია მახარაძის რაიონს. აქ, ნაცვლად 2.201 ტონისა, მაისში მოიკრიფა 1.967 ტონა ფოთოლი—გეგმის 89,4 პროცენტი. ასევე არ შეუსრულებია გეგმა ტყიბულის რაიონს (94,3 პროც.).

ცალკე საბჭოთა მეურნეობების მიხედვით ჩაის კრეფის მაისის გეგმა შესრულებულია 110,1 პროცენტით. თვიური გეგმა დიდი გადაჭარბებით შეასრულეს: კოდორის (154,9 პროცენტით), აჩიგვარის (126,5), წულუკიძის (121,6), წალენჯიხის (119), ჯოღეჯიანის (115,6), სალიბაურის (110,5), ოჩხამურის (108,4), ნასაკირალის (109) და ნარაზენის (113,1) საბჭოთა მეურნეობებმა.

გეგმის შესრულებაში ჩამორჩენილია დიდი-ჭყონის საბჭოთა მეურნეობა (98,2 პროც.).

გასული წლის ამავე პერიოდისათვის ჩაის კრეფის გეგმა კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებში შესრულებული იყო მხოლოდ 89,2 პროცენტით — მოკრეფილი იყო 7.024,4 ტონა ფოთოლი, ნაცვლად მიმდინარე წლის 10.612,3 ტონისა.

რაც შეეხება გეგმების ხარისხობრივ მაჩვენებლებს, ამ მხრივ განსაკუთრებით ჩამორჩენილი არიან წალენჯიხის, წულუკიძის, სამტრედიის, გუდაუთის და ზოგიერთი სხვა რაიონები, სადაც პირველი ხარისხის ფოთოლი, ნაცვლად 80-ზე მეტი პროცენტისა, მოკრეფილია 55,7—70 პროცენტამდე.

ჩაის რაიონების პარტიული, საბჭოთა და სამწარმოთმოქმედო ორგანიზაციების ღირსების საქმეა კიდევ უფრო გააძლიერონ ჩაის კრეფაში აღებული ტემპები, არ დაუშვან გასული წლის შეცდომების განმეორება, როდესაც უმთავრესად თვის ბოლოს იწყებდნენ გეგმების შესრულებისათვის ნამდვილ ბრძოლას, და უზრუნველჰყონ მიმდინარე წელს ჩაის კრეფის გეგმების შესრულება რაოდენობრივი და ხარისხობრივი მაჩვენებლების **მტკიცედ დაცვით.**

ახალი პიესები ვ. ი. ლენინზე

1 ივნისს მოსკოვის მსახიობის სახლში მუშაობას განაგრძობდა სამეცნიერო - შემოქმედებითი კონფერენცია, მიძღვნილი თემისადმი — „ლენინის სახე თეატრსა, დრამატურგიასა და კინოში“.

ამ დღეს კონფერენციის მონაწილენი გაეცნენ ახალ პიესებს ვ. ი. ლენინზე.

ორდენოსანმა პოეტმა ილია სელვინსკიმ წაიკითხა ნაწყვეტები თავისი ახალი პიესისა „ბრესტის ზავი“. ეს არის ლექსად დაწერილი დრამატიული ქრონიკა, რომელიც ასახავს ლენინის ცხოვრების იმ პერიოდს, როდესაც მას ერთსადაიმავე დროს უხდებოდა ბრძოლა სამ ფრონტზე: გერმანიის ოკუპაციის წინააღმდეგ, თეთრგვარდიელთა წინააღმდეგ, ტროცკიზმისა და ბუხარინშრინის წინააღმდეგ.

ავტორმა კონფერენციაზე ორი ნაწყვეტი წაიკითხა. მოქმედება სწარმოებს კრემლში, ვ. ი. ლენინის კაბინეტში. პირველ ნაწყვეტში ვლადიმერ ილიას-ძე მოუთმენლად მოელის ცნობებს ბრესტის ზავის დადების შესახებ, მეორეში—არწმუნებს ა. მ. გორკის, რომ მას არა სავსებით სწორად ესმის რევოლუციური ამბები, რომელიც რუსეთში ხდება.

ორდენოსანმა დრამატურგმა ნ. ფ. პოგოდინმა დამსწრეთ გააცნო თუ როგორ მუშაობდა იგი პიესაზე „კრემლევსკიე კურანტი“.

დრამატურგმა წაიკითხა პიესის შავად დამთავრებული სამი სცენა. ერთი მათგანი გვიჩვენებს ლენინს ეგერ დიმკოვის სახლში, რომელთან ერთად მოვიდა აქ ვლადიმერ ილიას-ძე ნადირობის შემდეგ. დიდებთან და ბავშვებთან ლაპარაკიდან ერთბაშად იხატება ლენინი — ამ საოცრად უბრალო და თავდაბალი ადამიანის მომხიბვლელი სახე.

ვ. ი. ლენინზე დაწერილი ახალი პიესების წაკითხულმა ნაწყვეტებმა ცხოველი ინტერესი გამოიწვია. (საკდესი).

ცნობა

სსრ კავშირის სახელმწიფო-საგეგმო კომისიისა

სსრ კავშირის მოსახლეობის სრულიად-საკავშირო აღწერის შედეგების შესახებ

1. სსრ კავშირის მოსახლეობა 1939 წლის 17 იანვრისათვის აღწერის სრული ცნობების მიხედვით, რომლებიც სახალხო მეურნეობის აღრიცხვის ცენტრალურმა სამმართველომ მიიღო, შეადგენს 170.467.186 კაცს.

2. სსრ კავშირის მოსახლეობის რიცხვი და მისი დაყოფა სქესის მიხედვით, აგრეთვე ქალაქისა და სოფლის მოსახლეობის მიხედვით, 1926 წლის 17 დეკემბრის აღწერიდან 1939 წლის 17 იანვრის უკანასკნელ აღწერამდე განვლილი დროის მანძილზე შემდეგნაირად შეიცვალა:

	მთელი მოსახლეობა			ქალაქის მოსახლეობა	სოფლის მოსახლეობა	პროცენტობით მთელი მოსახლეობისადმი	
	მამაკაცები	ქალები	სულ			ქალაქის მოსახლეობა	სოფლის მოსახლეობა
I. აღწერა 1939 წლის 17 იანვრისათვის	81.664.981	88.802.205	170.467.186	55.909.908	114.557.278	32,8	57,2
II. აღწერა 1926 წლის 17 დეკემბრისათვის	71.043.352	75.984.563	147.027.915	26.314.114	120.713.801	17,9	82,1
III. მოსახლეობა 1939 წლის აღწერით—პროცენტობით 1926 წლის აღწერისას არსებული მოსახლეობისადმი	115,0	116,9	115,9	212,5	94,9	—	—

3. 1939 წლის აღწერის მიხედვით, სსრ კავშირის მოსახლეობის რაოდენობა მოკავშირე რესპუბლიკებში ქალაქად და სოფლად, 1926 წლის აღწერის მონაცემებთან შედარებით შემდეგნაირად შეიცვალა:

მოკავშირე რესპუბლიკები	1926 წლის 17 დეკემბრისათვის			1939 წლის 17 იანვრისათვის			პროცენტობით 1926 წლისადმი		
	ქალაქის მოსახლეობა	სოფლის მოსახლეობა	სულ	ქალაქის მოსახლეობა	სოფლის მოსახლეობა	სულ	ქალაქის მოსახლეობა	სოფლის მოსახლეობა	სულ
I. რსფსრ	16.785.189	76.672.807	93.457.996	36.658.008	72.620.606	109.278.614	218,4	94,7	116,9
II. უსსრ	5.373.553	23.669.381	29.042.934	11.195.620	19.764.601	30.960.221	208,3	83,5	106,6
III. ბსსრ	847.830	4.135.410	4.983.240	1.372.522	4.195.454	5.567.976	161,9	101,5	111,7
IV. აზერბაიჯანის სსრ	649.557	1.664.187	2.313.744	1.160.723	2.049.004	3.209.727	178,7	123,1	138,7
V. საქართველოს სსრ	594.221	2.083.012	2.677.233	1.066.560	2.475.729	3.542.289	179,5	118,9	132,3
VI სომხეთის სსრ	167.098	714.192	881.290	366.416	915.183	1.281.599	219,3	128,1	145,4
VII. თურქმენეთის სსრ	136.982	861.172	998.154	416.376	837.609	1.253.985	304,0	97,3	125,6
VIII. უზბეკეთის სსრ	1.012.274	3.553.158	4.565.432	1.445.064	4.837.382	6.282.446	142,8	136,1	137,6
IX. ტაჯიკეთის სსრ	106.003	926.213	1.032.216	251.882	1.233.209	1.485.091	237,6	133,1	143,9
X. კაზახეთის სსრ	519.074	5.554.905	6.073.979	1.706.150	4.439.787	6.145.937	328,7	79,9	101,2
XI. ყირგიზეთის სსრ	122.333	879.364	1.001.697	270.587	1.188.714	1.459.301	221,2	135,2	145,7
სსრკ	26.314.114	120.713.801	147.027.915	55.909.908	114.557.278	170.467.186	212,5	94,9	115,9

(გაგრძელება იხ. მე-2 გვ.)

მთელი საბჭოთა ხალხი იწოლნებს სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს მესამე სესიის გადაწყვეტილებებს

უფრო გავამდიდროთ და გავაძლიეროთ ჩვენი სამშობლო

კალინინის სახელობის ქარხანაში ჩატარდა მრავალრიცხოვანი მიტინგი სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარისა და საგარეო საქმეთა სახალხო კომისრის ამხ. ვ. მ. მოლოტოვის მიერ სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს მესამე სესიაზე გაკეთებული მოხსენების გამო.

ინფორმაციული ცნობით გამოვიდა ამხ. პეტროვი, რომელმაც დამსწრეთ ფართოდ გააცნო ამხ. ვ. მ. მოლოტოვის მოხსენება: „სსრ კავშირის საერთაშორისო მდგომარეობისა და საგარეო პოლიტიკის შესახებ“.

ამხ. მოლოტოვის მოხსენებიდან წაკითხულმა სიტყვებმა იმის შესახებ, რომ „მონღოლეთის სახალხო რესპუბლიკის საზღვარს, ურთიერთდახმარების შესახებ ჩვენს შორის დადებული ხელშეკრულების თანახმად, ჩვენ ისევე მტკიცედ დავიცავთ, როგორც ჩვენს საკუთარ საზღვარს“, დამსწრეთა შორის უდიდესი აღფრთოვანება და ოვაცია გამოიწვია.

მიტინგზე სიტყვებით გამოვიდნენ ქარხნის მთავარი ინჟინერი ამხ. ი. იზიუმსკი, მთავარი მექანიკოსი ამხ. ბ. ჯიფარიდი, ნ. ტატინიანი, მ. მანუშარიდი და სხვ.

მიღებულ რეზოლუციაში მიტინგმა მთლიანად მოიწონა სსრ კავშირის მთავრობის საგარეო პოლიტიკა და ერთსულოვნად შეხვდა სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს მესამე სესიის გადაწყვეტილებებს.

ქარხნის კოლექტივმა თავდაცვითი მუშაობის ფართოდ გასაშლელად აიღო კონკრეტული ვალდებულებები.

კიდევ უფრო განვამტკიცოთ ჩვენი ქვეყნის თავდაცვითი ძლიერება

სსრ კავშირის პირველი მოწვევის უმაღლესი საბჭოს მესამე სესიაზე საბჭოთა მთავრობის მეთაურის, საგარეო საქმეთა სახალხო კომისრის ამხანაგ მოლოტოვის მოხსენებისადმი მიძღვნილი მიტინგი თბილისის 26 კომისრის სახელობის მანქანათმშენებელ ქარხანაში შესდგა 2 ივნისს.

დიდი ყურადღებით მოისმინეს მესამე სესიაზე ამხანაგ მოლოტოვის მოხსენების შესახებ პარტკომის მდივნის ამხ. გ. მოსიძის ცნობა.

სიტყვებით გამოვიდნენ შემკრები საამქროს უფროსი ს. ჭოხონელიძე, მექანიკური განყოფილების სტახანოველი ლ. აბრამოვი, საინსტრუმენტო საამქროს ახალგაზრდა ინჟინერი გ. ჩხეიძე, მექანიკური საამქროს ზეინკალი სტახანოველი აპ. ქოიავა და სახარატო საამქროს მხაზავი ამხ. აბულაძე.

სიტყვებით გამოსული ამხანაგები ერთსულოვნად აღნიშნავდნენ ამხანაგ მოლოტოვის მოხსენების უდიდეს მნიშვნელობას.

— ამხანაგ მოლოტოვის სიტყვა,— თქვა ს. ჭოხონელიძემ, — კიდევ უფრო განამტკიცებს ჩვენს თავდაცვისუნარიანობას. ვიმუშაოთ სტახანოვურად და ყოველდღიურად განვამტკიცოთ ჩვენი ქვეყნის სამხედრო ძლიერება.

დასასრულ მიტინგზე მიღებულ იქნა რეზოლუცია.

საბჭოთა ხალხის ძლიერება

დაამთავრა თავისი მუშაობა სსრ კავშირის პირველი მოწვევის უმაღლესი საბჭოს მესამე სესიამ. თბილისის ქალაქის რკინიგზის ტრამვაისა და ტროლეიბუსების ტრესტის მუშები, ინჟინერ-ტექნიკოსები, მოსამსახურეები განსაკუთრებული ინტერესითა და ყურადღებით ადევნებდნენ თვალყურს სესიის მუშაობას, სწავლობდნენ სესიის მასალებს. აგიტატორები გულმოდგინედ უხსნიდნენ მშრომელებს სესიის დადგენილებას, სესიაზე გაკეთებულ მოხსენებებს.

გუშინ, 2 ივნისს, შესდგა ტრამვაისა და ტროლეიბუსების მუშამოსამსახურეთა პირველი ცვლის მიტინგი, მიძღვნილი სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს მესამე სესიაზე ამხანაგ მოლოტოვის მოხსენებისადმი.

მიტინგზე მოხსენებით გამოვიდა საქ. კ. პ. (ბ) თბილისის ორგანიზაციის სტალინის სახელობის რაიკომის მდივანი ამხ. გოგისვანიძე.

სიტყვებით გამოსული ამხანაგები აღნიშნავდნენ სსრკ პირველი მოწვევის უმაღლესი საბჭოს მესამე სესიის უდიდეს მნიშვნელობას. უდიდესი აღფრთოვანებითა და სიამაყის გრძნობით ლაპარაკობდნენ კამათში გამოსული ამხანაგები საბჭოთა კავშირის ხალხთა ძლიერებაზე, სსრ კავშირის საერთაშორისო მდგომარეობისა და საგარეო პოლიტიკის შესახებ, რომლის ბრწყინვალე ანალიზი მოგვცა ამხანაგმა მოლოტოვმა თავის მოხსენებაში ამ სესიაზე.

სიტყვებით გამოვიდნენ გრ. საადაძე, გრ. რაზმაძე, ვლ. შუბლაძე.

დასასრულ მიტინგმა მიიღო რეზოლუცია, რომელშიც ერთხმად მოიწონა სსრ კავშირის მთავრობის საგარეო პოლიტიკა და სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს მესამე სესიის მიერ მიღებული დადგენილებანი.

მიტინგი ბელადის სახელობის ქარხანაში

გუშინ, მუშაობის დამთავრების შემდეგ, თბილისის სტალინის სახელობის ორთქლმავალ - ვაგონსარემონტო ქარხანაში შესდგა ხალხმრავალი მიტინგები, მიძღვნილი სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს მესამე სესიაზე საბჭოს მთავრობის მეთაურის, სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა სახალხო კომისრის ამხანაგ ვ. მ. მოლოტოვის მოხსენებისადმი „სსრ კავშირის საერთაშორისო მდგომარეობისა და საგარეო პოლიტიკის შესახებ“.

ამწყობი და შემდუღებელი საამქროების მუშათა სახელდახელო მიტინგზე მოხსენებით გამოვიდა ქარხნის დირექტორის მოადგილე ამხ. კუჭავა.

მოხსენების შემდეგ სიტყვა აიღო ამწყობი საამქროს ახალგაზრდა ტექნიკოსმა ამხ. ხალფინმა.

— ჩვენი უძლეველი ქვეყნის პოლიტიკა იყო, არის და ყოველთვის იქნება მშვიდობისმოყვარული. აგრესიულ ქვეყნებს თვალი ჩვენი ქვეყნის ხელუხლებელი საზღვრისაკენ უჭირავთ, მაგრამ მშობლიური საზღვრის ხელყოფის პირველ შემთხვევაშივე ისინი გაიგებენ ჩვენი არმიის ძალასა და ძლიერებას.

შემდეგ გამოდის სტახანოველი ლიცენკო.

— აგრესიული ქვეყნების პოლიტიკა ომისა და შიმშილის მომასწავებელია. ჩვენი ქვეყნის პოლიტიკა მშვიდობის მოყვარულია და აგრესიის წინააღმდეგია მიმართული. ჩვენი ქარხანა საწარმოო დავალებებს ვადამდე ასრულებს, მაგრამ ეს არ გვაკმაყოფილებს, ჩვენ გავაძლიერებთ თავდაცვითს მუშაობას, ჩვენს ქარხანას თავდაცვის მიუვალ ციხე-სიმაგრედ გადავაქცევთ.

შემდუღებელი საამქროს უფროსმა ამხ. იუზბაშევმა განაცხადა:

— ამხანაგ მოლოტოვის მოხსენება გამოხატავს 170-მილიონიანი საბჭოთა ხალხის სურვილსა და ნებისყოფას.

დასასრულ მიტინგმა ტაშის გრიალში მიიღო რეზოლუცია, რომელშიც ნათქვამია: ბელადის სახელობის ორთქლმავალ-ვაგონსარემონტო ქარხნის ხუთიათასიანი კოლექტივი ყველაფერს გააკეთებს იმისათვის, რომ ბოლომდე შეასრულოს ბოლშევიკური პარტიის ისტორიული XVIII ყრილობის გადაწყვეტილებანი. ქარხნის კოლექტივი მოწინავე იქნება თავდაცვითი მუშაობის საუკეთესოდ მოწყობის საქმეშიც.

სსრ კავშირის პირველი მოწვევის უმაღლესი საბჭოს მესამე სესიისადმი მიძღვნილ მიტინგი 26 კომუნარის სახელობის ქარხანაში 2 ივნისს. სიტყვას ამბობს ქარხნის პარტკომის მდივანი ამხ. გ. მოსიძე.

ფოტო ვ. გინზბურგისა

ცნობა სსრ კავშირის სახელმწიფო-საგეგმო კომისიისა სსრ კავშირის მოსახლეობის სრულიად-საკავშირო აღწერის შედეგების შესახებ

(დასასრული)

4. მოსახლეობის რაოდენობა, 1939 წლის 17 იანვრისათვის ავტონომიურ რესპუბლიკებსა და ავტონომიურ ოლქებში, აგრეთვე რსფსრ მხარეებსა და ოლქებში, თუ ცალ-ცალკე ავიღებთ ქალაქისა და სოფლის მოსახლეობას, შეადგენს:

რესპუბლიკები, მხარეები, ოლქები	მოსახლეობის რაოდენობა		
	ქალაქისა	სოფლისა	სულ
რსფსრ	86.658.008	72.620.606	109 278.614
1. ალტაის მხარე	404.441	2.115.643	2.520 084
აქედან: ოიროტიის ავტონომიური ოლქი	23.573	137.858	161.431
2. არხანგელსკის ოლქი	435.290	763.888	1.199.178
3. ბაშკირეთის ასსრ	531.096	2.613.617	3 144.713
4. ბურიატ-მონღოლეთის ასსრ	163.425	378.745	542.170
5. ვოლოგდის ოლქი	284.981	1.377.277	1.662 258
6. ვორონეჟის ოლქი	657.676	2.893.333	3 551.009
7. გორკის ოლქი	1.218.900	2.657.374	3.876.274
8. დაღისტნის ასსრ	196.480	734.047	930.527
9. ივანოვოს ოლქი	1.168.395	1 481.988	2.650.383
10. ირკუტსკის ოლქი	561.676	725 020	1,286.696
11. ყაბარდო ბალყარეთის ასსრ	84.662	274.574	359.236
12. კალინინის ოლქი	702.704	2.508.735	3.211.439
13. ყალმეხეთის ასსრ	35.023	185.700	220.723
14. კარელიის ასსრ	150.440	318.705	469.145
15. კიროვის ოლქი	328.649	1.897.460	2.226.109
16. კომის ასსრ	29 163	289.806	318.969
17. კრასნოდარის მხარე	764.844	2.408.041	3.172.885
აქედან ადიღეს ავტონომიური ოლქი	67.302	174.471	241.773
18. კრასნოიარსკის მხარე	551.419	1.388 583	1.940.002
აქედან ხაკასიის ავტონომიური ოლქი	109.416	161.239	270.655
19. ყირიმის ასსრ	585.701	541,123	1.126.824
20. კუბიშევის ოლქი	773.153	1.994.409	2.767 562
21 კურსკის ოლქი	286.215	2.910.599	3.196.814
22. ლენინგრადის ოლქი	4.119.230	2.315.846	6.435 076
23 მარეთის ასსრ	75.873	503.583	579.456
24. მორდოვეთის ასსრ	82.486	1.106.112	1.1 8.598
25. მოსკოვის ოლქი	6.268.331	2.650.058	8.918.389
26. მურმანსკის ოლქი	245.371	45.817	291.188
27. ვოლგისპირის გერმანელთა ასსრ	131.647	473.895	605.542
28. ნოვოსიბირსკის ოლქი	1.655.368	2.367.303	4.022.671
29 ომსკის ოლქი	495.294	1.871.309	2.366.603
30. ორჯონიკიძის მხარე	394.469	1.554.871	1.949.340
აქედან: ყარაჩაის ავტონომიური ოლქი	10.623	139.302	149.925
ჩერქეზეთის ავტონომიური ოლქი	28.646	63.888	92.534
31. ორიოლის ოლქი	693.066	2.789.322	3.482.388
32. პენზის ოლქი	283.280	1.425.376	1.708.656
33 პერმის ოლქი	822.804	1.259.362	2.082.166
34. პრიმორიეს ოლქი	464.509	442.711	907.220
35. როსტოვის ოლქი	1.263.097	1,630.941	2.894 038
36. რიაზანის ოლქი	218.797	2 047.076	2.265.873
37. სარატოვის ოლქი	665.763	1.133.042	1.798.805
38. სვერდლოვსკის ოლქი	1.508.507	1.003.668	2.512.175
39. ჩრდილოეთ-ოსეთის ასსრ	154.851	174 034	328.885
40. სმოლენსკის ოლქი	447.996	2.242,783	2.690.779
41. სტალინგრადის ოლქი	892.757	1 396.292	2.289.049
42. ტამბოვის ოლქი	281.024	1.601.115	1.882.139
43. თათრეთის ასსრ	621.859	2 297.564	2.919 423
44. ტულის ოლქი	711 240	1.338.710	2.049.950
45 უმურტეთის ასსრ	320.720	899.287	1.220.007
46. ხაბაროვსკის მხარე	647.653	783.222	1.430.875
აქედან: ებრაელთა ავტონომიური ოლქი	71.634	36.785	108.419
47. ჩელიაბინსკი ოლქი	1.181.871	1.621.078	2.802.949
48. ჩანეთ-იხგუშეთის ასსრ	198.669	498 739	697.408
49. ჩიტის ოლქი	510.900	648.578	1.159.478
50. ჩკალოვის ოლქი	379.514	1.297.499	1.677.013
51. ჩუვაშეთის ასსრ	131.533	946.081	1.077.614
52 იაროსლავლის ოლქი	796.529	1.474.778	2.271.307
53. იაკუტიის ასსრ (წინასწარი მონაცემები)	78.667	321 877	400.544

5. მოსახლეობის რაოდენობა 1939 წლისათვის 1926 წელთან შედარებით ქალაქებში, რომელთა მოსახლეობა 50.000 კაცს აღემატება.

№№ რიგზე	ქალაქების დასახელება	მოსახლეობა		1939 წ. პროცენტობით 1926 წლისადმი
		1926 წლის 17 დეკემბრისათვის	1939 წლის 17 იანვრისათვის	
1	მოსკოვი	2.029.425	4.137,018	203,9
2	ლენინგრადი	1.690.0 5	3.191.304	188,8
3	კიევი	513.637	846.293	164,8
4	ხარკოვი	417.342	833.432	199,7
5	ბაკო	453.333	809.347	178,6
6	გორკი	222,356	644.116	289,7
7	ოდესა	420.862	604.223	143,6
8	დონეცკი	323.613	585.005	180,8
9	თბილისი	294.044	519.175	176,6
10	დონის როსტოვი	308.103	510.253	165,6
11	დნეპროპეტროვსკი	236.717	500.662	211,5
12	სტალინო	174.230	462.395	265,4
13	სტალინგრადი	151.490	445.476	294,1
14	სვერდლოვსკი	140.300	425.544	303,3
15	ნოვოსიბირსკი	120.128	405.589	337,6
16	ყაზანი	179.023	401.665	224,4
17	კუბიშევი	175.636	390.267	222,2
18	სარატოვი	219.547	375.860	171,2
19	ვორონეჟი	121.612	326.836	268,7
20	იაროსლავლი	114.277	298.065	260,8
21	ზაპოროჟიე	55.744	289.188	518,8
22	ივანოვო	111.460	285.069	255,8
23	არხანგელსკი	76.774	281.091	366,1
24	ომსკი	161.684	280.716	173,6
25	ჩელიაბინსკი	59.307	273.127	460,5
26	ტულა	155.005	272.403	175,7
27	პერმი	119.776	255.196	213,1
28	ასტრახანი	184.301	253.655	137,6
29	უფა	98.537	245.863	249,5
30	ირკუტსკი	108.129	243.380	225,1
31	მაკეევკა	79.421	240.145	302,4
32	მინსკი	131.808	238.772	181,2
33	ალმა ატა	45.395	230.528	507,8
34	მარიუპოლი	63.920	222.427	348,0
35	კადიევკა	108.413	216.131	199,4
36	ვოროშილოვგრადი	71.765	213.007	296,8
37	ვლადივოსტოკი	107.980	206.432	191,2
38	კრასნოდარი	161.843	203.946	126,0
39	ერევანი	64.613	200.031	309,6
40	ხაბაროვსკი	52.045	199.364	383,1
41	კრივოი როგი	38.228	197.621	517,0
42	კრასნოიარსკი	72.261	189.999	262,9
43	ტაგანროგი	86.444	188.808	218,4
44	იჟევსკი	63.221	175. 40	278,0
45	ჩკალოვი	123.283	172.925	140,3
46	გროზნა	97.087	172.468	177,6
47	სტალინსკი	3.894	169.538	4.353,8
48	ვიტებსკი	98.857	167,424	169,4
49	ნიკოლაევი	104.909	167.108	159,3
50	ყარაგანდა	—	165.937	—
51	ნიჟნი ტაგილი	38.820	159.864	411,8
52	პენზა	91.924	157.145	171,0
53	სმოლენსკი	78.520	156.677	199,5
54	შახტი	41.043	155.081	377,9
55	ბარნაული	73.858	148.129	200,6
56	დნეპროძერჟინსკი	34.150	147.829	432,9
57	მაგნიტოგორსკი	—	145.870	—
58	გომელი	86.409	144.169	166,8
59	კიროვი	62.097	143 181	230,6
60	სიმფეროპოლი	82.213	142.678	1 3,6
61	ტომსკი	92.274	141.215	153,0
62	რიბინსკი	55.546	139.011	250,3
63	სამარყანდი	105.206	134.346	127,7
64	კემეროვო	21.726	132.978	612,1
65	პოლტავა	91.984	130.305	141,7
66	ულან უდე	28.918	129.417	447,5
67	ორჯონიკიძე (ჩრდილოოსეთის ასსრ)	78.346	127.172	162,3
68	აშხაბადი	51.593	126.580	245,3
69	ტამბოვი	72.256	121.285	167,9
70	კოსტრომა	73.732	121.205	164,4
71	კურსკი	82.440	119.972	145,5
72	მურმანსკი	8.777	117.054	1.333,6
73	სევასტოპოლი	74.551	111.946	150,2
74	ორიოლი	75.968	110.567	145,5
75	სემიპალატინსკი	56.871	109.779	193,0
76	გორლოვკა	23.125	108.693	470,0
77	პროკოპიევსკი	10.717	107.227	1.000,5
78	ქერჩი	35.690	104.471	292,7
79	ძერჟინსკი	8.910	103.415	1.160,7
80	ჩიტა	61.526	102.555	156,7
81	ულიანოვსკი	70.130	102.106	145,6
82	კიროვოგრადი (უსსრ)	66.467	100.331	150,9
83	მოგილიოვი	50.222	99.440	198,0
84	ორეხოვო-ხუევო	62.841	99.329	158,1
85	ზლატოუსტი	48 219	99.272	205,9
86	კიროვაბადი	57 393	98.743	172,1
87	ხერსონი	58.801	97.186	165,3
88	რიაზანი	50.919	95,358	18 ,3
89	ნოვოროსიისკი	67.941	95.280	140,2
90	ვოლოგდა	57.976	95.194	164,2
91	ჟიტომირი	76.678	95.090	124,0
92	კონსტანტინოვკა	25.303	95.087	375,8
93	კრამატორსკი	12.348	93.350	756,0
94	ვინიცა	57.990	92.868	160,1
95	ფრუნზე	36.610	92 659	253,1
96	პეტროპავლოვსკი	47.361	91.678	193,6
97	სერპუხოვი	55.891	90.766	162,4
98	კემერეველი	58.832	89.553	152,2
99	კალუგა	51.565	89.484	173,5
100	ორჯონიკიძე (უსსრ)	24.329	88.246	362,7
101	ბრიანსკი	45.162	87.473	190,3
102	ძახან-კალა	33.552	86.847	258,8
103	ვოროშილოვსკი (ორჯონიკიძის მხარე)	58.640	85.100	145,1
104	კოკანდი	69.324	84.665	122,1
105	ბობრუისკი	51.2 6	84.107	164,0
106	ანდიჟანი	73.465	83.691	113,9
107	არმავირი	74.523	83.677	112,3
108	სტალინაბადი	5.607	82.540	1472,1
109	ორჯონიკიძეგრადი	36.040	82.331	228,4
110	ლენინის-კუზნეცკი	19.645	81.980	417,3
111	ქუთაისი	48.196	81.479	169,0
112	ნოვოჩერკასკი	62.274	81.286	130,5
113	ნოგინსკი	38.494	81 024	210,5
114	ბიისკი	45.561	80.190	176,0
115	პეროვო	23.711	77 727	327,8
116	სიზრანი	50..93	77.679	154,5
117	ნამანგანი	73.640	77.351	105,0
118	სტალინოგორსკი	—	76.207	—
119	მელიტოპოლი	25 289	75.735	299,5
120	სლავიანსკი	28.771	75.542	262,6
121	ტ ულინი	50.340	75.537	150,1
122	კინეშმა	34.110	75.378	221,0
123	კოლომნა	30.767	75,139	244 2
124	ჩიმკენტი	21.018	74 185	353,0
125	ენგელსი	34.345	73,279	213 4
126	პოდოლსკი	19.7:3	72,422	365,9
127	ანჟერო- უდაჩსკი	30.199	71,079	235,4
128	ბათუმი	48.474	70,507	146,1
129	კომსომოლსკი	—	70,746	—
130	ვოროშილოვი	35.344	70,628	199,8
131	ლოსინოოსტროვსკი	15.624	70.480	451,1
132	მიჩურინსკი	49.853	70,202	140,8
133	პეტროზავოდსკი	27.105	69,728	257,3
134	სერგო	17.224	68,340	396,9
135	ლენინაკანი	42.513	67.707	160,0
136	ჩერნიგოვი	35.234	67.356	191,2
137	მაიკოპი	53.633	67.302	126,9
138	ალეკსანდროვი	26.584	67,163	252,6
139	ვლადიმერი	39 54	66,761	168,4
140	ლიპეცკი	21.439	66,625	310,8
141	ბერდიჩევი	55.613	66,306	119,2
142	ურალსკი	36.352	66,201	182,1
143	ჩერემხოვო	14.485	65,907	455,0
144	ორსკი	13,081	65,799	484,5
145	ნადეჟდინსკი	33 345	64,719	194,1
146	ლიუბლინო	8.391	64,332	766,7
147	სუმი	44 213	63 883	144,5
148	ვიშნი ვოლოჩეკი	32.022	63,642	198,7
149	ბერეზნიკი	16.138	63.575	393,9
150	პიატიგორსკი	40.674	62 875	154,6
151	ჯამბული	24.761	62 723	253,3
152	კუნცევო	9.978	60,963	611,0
153	მიტიშჩი	17.054	60,111	352,5
154	პსკოვი	43.226	59.898	138,6
155	ბლაგოვეშჩენსკი	—	58.761	—
156	ჩაპაევსკი	13.529	57,995	428,7
157	შუია	34 475	57,950	168,1
158	ნიკოპოლი	14 214	57,840	406,9
159	გეორგიევსკი	29 674	56.340	189,9
160	არტემოვსკი	37.780	55 165	146,0
161	ვოლსკი	35.272	55.053	156,1
162	ვოროშილოვსკი (უსსრ)	16.040	54.794	341,6
163	ჩარჯოუ	13 950	54.739	392,4
164	რეჟევი	32.810	54.081	164,8
165	კურგანი	27.996	53 224	190,1
166	ბორისოგლებსკი	39.788	52.055	130,8
167	ჩერკასი	39.511	51,693	130,8
168	ბერდიანსკი	26.408	51.664	195,6
169	კისლოვოდსკი	25.913	51,289	19 ,9
170	ლისვა	27.279	51.192	187,7
171	კამენსკი	5.367	50.897	948,3
172	ელეცი	43.239	50.888	117,7
173	კოსინი ლუჩი	12.425	50.829	409,1
174	ბუხარა	46.778	50.382	107,7

სსრ კავშირის სახელმწიფო საგეგმო კომისია

უცხოეთის პრესა ამხ. მოლოტოვის მიერ სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს მესამე სესიაზე გაკეთებული მოხსენების შესახებ

ამერიკის შეერთებული შტატები

ნიუ-იორკი, 1 ივნისი (საკადესი). ამერიკის ყველა საღამოს გაზეთმა გუშინ პირველ გვერდზე დიდი სათაურით გამოაქვეყნა ამერიკის სააგენტოთა ცნობები სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს მესამე სესიაზე ამხ. მოლოტოვის მიერ გაკეთებული მოხსენების შესახებ. იმ დროს, როდესაც ამხ. მოლოტოვი სიტყვას ამბობდა, ამერიკის სააგენტოები თითქმის განუწყვეტლივ უშვებდნენ მოკლე ბიულეტენებს მოხსენების შესახებ. შემდეგ მათ მოხსენების შინაარსი გამოაქვეყნეს.

ინგლისი

ლონდონი, 1 ივნისი (საკადესი). ამხ. მოლოტოვის მოხსენებას დღეს ყველა გაზეთში პირველი ადგილი უკავია. გაზეთების ერთმა ნაწილმა — „ტაიმსმა", „დეილი ტელეგრაფ ენდ მორნინგ პოსტმა", „ოორკშირ პოსტმა", „მანჩესტერ გარდიანმა" და „ნიუს ქრონიკლმა" — გამოაქვეყნა თითქმის სრული ტექსტი, გადმოცემული რეიტერის სააგენტოს მიერ.

საფრანგეთი

პარიზი, 1 ივნისი (საკდესი). საფრანგეთის მთელი პრესის ყურადღების ცენტრშია მოქცეული ამხ. მოლოტოვის მიერ სსრკ უმაღლესი საბჭოს მესამე სესიაზე ამხ. მოლოტოვის მიერ გაკეთებული მოხსენება. მთელი პრესა აქვეყნებს ანგარიშს ამხ. მოლოტოვის მოხსენების შესახებ. ჰავასის სააგენტომ პარიზის გაზეთებს დაუგზავნა ამხ. მოლოტოვის მოხსენების სრული ტექსტი, გადმოცემული საკადესის მიერ.

გერმანია

ბერლინი, 1 ივნისი (საკდესი). ბერლინის დღევანდელი გაზეთები დიდწვრილებით აქვეყნებენ ამხ. მოლოტოვის მოხსენების შინაარსს.

პოლონეთი

ვარშავა, 1 ივნისი. პოლონეთის მთელი პრესა აქვეყნებს ამხ. მოლოტოვის მიერ სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს მესამე სესიაზე გაკეთებულ მოხსენებას. გაზეთებს სრულად მოჰყავთ ამხ. მოლოტოვის მოხსენება და განსაკუთრებული ხაზგასმით აღნიშნავენ მის იმ ნაწილს, რომელიც პოლონეთ-საბჭოთა კავშირის ურთიერთობას შეეხება. (საკადესი).

იაპონია

ტოკიო, 1 ივნისი (საკდესი). იაპონიის ყველა საღამოს გაზეთმა თითქმის სრულად გამოაქვეყნა ამხ. მოლოტოვის მიერ სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს მესამე სესიაზე გაკეთებული მოხსენება.

ფინეთი

ჰელსინკი, 1 ივნისი (საკდესი). დღევანდელი გაზეთები აქვეყნებენ სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს მესამე სესიაზე ამხ. მოლოტოვის საერთაშორისო მდგომარეობისა და სსრ კავშირის საგარეო პოლიტიკის შესახებ გაკეთებული მოხსენების შინაარსს.

შვეიცარია

სტოკჰოლმი, 1 ივნისი (საკადესი). დღეს ყველა გაზეთი თვალსაჩინო ადგილას აქვეყნებს ამხ. მოლოტოვის მოხსენებას. მოხსენების შინაარსის გადაცემა ხდება აგრეთვე რადიოთი.

ბელგია

ბრიუსელი, 1 ივნისი (საკდესი). ყველა გაზეთი თვალსაჩინო ადგილას ათავსებს ჰავასის სააგენტოს ან რეიტერის სააგენტოს ცნობებს. ეს სააგენტოები გადასცემენ მოლოტოვის მიერ სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს მესამე სესიაზე გაკეთებული მოხსენების შინაარსს.

უკანასკნელი ცნობები

გერმანიის სიმაგრეები პოლონეთის საზღვარზე

პარიზი, 2 ივნისი (საკდესი). ფრანგი ჟურნალისტი ქალი ტაბუი ვაზეთ „ევრში" სწერს, რომ გერმანია მუშაობას აძლიერებს თავისი აღმოსავლეთი საზღვრების გასამაგრებლად.

ტაბუი იუწყება, რომ გერმანიის ხელისუფლებამ სიმაგრეთა ასაგებად აღმოსავლეთ საზღვარზე თავი მოუყარა 85 ათას მუშას შრომითი ბეგარის ბანაკებიდან და 180 ათას სხვა მუშას. გარდა ამისა, ამ რაიონში თავმოყრილია 275 ათასი გერმანელი ჯარისკაცი.

იაპონელებმა დაიპყრეს ბრიტანეთის სამხედრო აეროპორტი

ლონდონი, 2 ივნისი (საკადესი). ამას წინათ იაპონიის ხელისუფლებამ დაიპატიმრა ბრიტანეთის სამხედრო ატაშე ჩინეთში პოდპოლკოვნიკი სპირი. სპირი დაპატიმრებული ჰყავთ კალგანში. გაზეთი „ტაიმსი" იუწყება, რომ ლეიტენანტი კუპერი, რომელიც მივლინებული იყო ინგლისის საელჩოს განკარგულებაში ბეიპინში, რამდენიმე დღის წინათ გაემგზავრა კალგანს (ჩახარის პროვინცია), რათა კავშირი დაემყარებინა სპირთან. მაგრამ კუპერისაგან არავითარი ცნობა არ მიულიათ. შიშობენ, რომ ისიც დაჭერილი ჰყავთ იაპონელებს.

ამიერ-კავკასიის რკინიგზის პროფკავშირთა საბჭოს მე-4 პლენუმი

29-30 მაისს, თბილისში, მოზარდ ამხ. შულკინმა (პროფკავშირის ბაქოს რაიკომი), გათიკაშვილმა (ხაშურის საელექტროონო ქსელი), დვალიძემ (პროფკავშირის თბილისის რაიკომი), პოგორელოვმა (ბაქოს საორთქლმავლო დეპო), ამიროვმა (კიროვაბადის საორთქლმავლო დეპო), პროფკავშირთა სრულიად-საკავშირო ცენტრალური საბჭოს VIII პლენუმის მონაწილემ ამხ. ნანიტაშვილმა (ხაშურის ელდეპო), თორაძემ (ა.-კ. რკინიგზის საბინაო განყოფილება), პარუმიანმა (ლენინაკანის საორთქლმავლო დეპო), ზაგაროვსკიმ (თბილისის საორთქლმავლო დეპო), მალიუშკინმა (სამხრეთის რკინიგზის პროფკავშირის ცენტრალური კომიტეტის წარმომადგენელი), კვანტალიანმა (რკინიგზის ტრანსპორტის თბილისის ინსტიტუტი), ჩაგუნავამ (ა.-კ. რკინიგზის თბილისის პოლიტგანყოფილება), კუჭუხიძემ (სამტრედიის საორთქლმავლო დეპო) და სხვებმა.

მოკამათენი აღნიშნავდნენ, რომ პროფორგანიზაციები ჯერ კიდევ სუსტად იბრძვიან საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის, სსრ კავშირის სახკომსაბჭოს და პროფკავშირთა ცენტრალური საბჭოს გასული წლის 28 დეკემბრის დადგენილების გატარებისათვის, ადგილი აქვს შრომის დისციპლინის დარღვევას და შრომის დეზორგანიზატორთა მფარველობას (ხაშური, კიროვაბადი). ადგილობრივი პროფორგანიზაციები სუსტად ზრუნავენ მუშათა კულტურული და საყოფაცხოვრებო პირობების გაუმჯობესებისათვის (სამტრედია, კიროვაბადი, ხაშური), სტახანოვურ მოძრაობას და სოცშეჯიბრებას ა.-კ. რკინიგზის პროფორგანიზაცია ზოგჯერ ცირკულარებით ხელმძღვანელობს (რკინიგზის ტრანსპორტის თბილისის ინსტიტუტი), სრულიად არადამაკმაყოფილებლად მუშაობენ სადგურ ქობულეთის, აჯამეთის და მარტოთუბნის პროფორგანიზაციები.

30 მაისს, დილის სხდომაზე გრძელდებოდა კამათი ამხ. ბუაძის მოხსენების გამო, რის შემდეგ მოისმინეს ამხ. ბუაძის საბოლოო სიტყვა.

პლენუმის ამავე სხდომაზე მოსმენილ იქნა ამხ. ქუთათელაძის მოხსენება პროფკავშირული ორგანოების ანგარიშგებისა და არჩევნების ჩატარების გეგმის შესახებ. კამათში, რომელიც ამხ. ქუთათელაძის მოხსენების ირგვლივ 30 მაისს დილისა და საღამოს სხდომებზე მიმდინარეობდა, 10 კაცამდე გამოვიდა. ისინი აკრიტიკებდნენ განვლილ მუშაობის და სახავდნენ კონკრეტულ გზებს პროფკავშირული ორგანოების არჩევნების წარმატებით ჩატარებისათვის.

30 მაისს საღამოს სხდომაზევე პლენუმმა მოისმინა ამხ. ბუაძის ინფორმაცია ამიერ-კავკასიის რკინიგზის პროფკავშირთა კონფერენციის მოწვევის შესახებ. პლენუმმა ყველა აღნიშნულ საკითხზე მიიღო სათანადო გადაწყვეტილებანი.

ბეჭდვითი სიტყვის მუშაკთა კავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის მესამე პლენუმი

28 და 29 მაისს თბილისში ჩატარდა საქართველოს ბეჭდვითი სიტყვის მუშაკთა პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის მესამე პლენუმი. პლენუმს, გარდა რესპუბლიკური კომიტეტის წევრებისა, ესწრებოდნენ ადგილკომების თავმჯდომარეები, წევრები და სხვა პროფაქტივი.

დღის წესრიგის დამტკიცების შემდეგ პლენუმმა მოისმინა მოხსენებები შემდეგ საკითხებზე: 1. საკ. პროფსაბჭოს VIII პლენუმის შედეგები (მომხსენებელი ამხ. დუნდუა), 2. რედაქცია - გამომცემლობებში და რაიონების სტამბებში შრომის დისციპლინის მოწესრიგების, სახელმწიფო სოციალური დაზღვევის პრაქტიკის გაუმჯობესებისა და ამ საქმეში ბიროტმოქმედებებთან ბრძოლის ღონისძიებათა მდგომარეობა (მომხს. — ამხ. ლაზაშვილი), 3. რესპუბლიკური კომიტეტის 1939 წლის სოცბიუჯეტი და პროფბიუჯეტი (მომხს. ამხ. ცხოვრებაძე) და 4. დგილკომების არჩევნების კალენდარული გეგმის დამტკიცება (მომხს. — ამხ. ჩაჩავა).

მოხსენებათა გარშემო კამათში გამოვიდნენ ამხანაგები: ა. კილენჯერიძე („კომუნისტის" რედაქცია), ბალახიშვილი („ზარია ვოსტოკა"), პეტრუხინი (საქდესი), აივაზიანი („ხოროტდაინ ვოსტანნ"), არველაძე („კომუნისტის" ვამომცემლობა), ჩოჩიევი (სამხრეთ-ოსეთის მწერალთა კავშირი), იმნაძე (სახელგამი), ჩხარტიშვილი („სოვეტსკაია აბხაზია"), თოდრაძე („კომუნისტის" რედაქცია), მეფარიშვილი („ახალგაზრდა კომუნისტი") და ელიავა („ფედერაცია").

კამათში გამოსული ამხანაგები ლაპარაკობდნენ თავიანთ მუშაობაში არსებულ ნაკლოვანებებზე, სოციალისტური შეჯიბრების სუსტად გაშლაზე, შრომის დისციპლინის ჯერ კიდევ არასაკმაოდ განმტკიცებაზე, ზოგან სამხედრო თავდაცვითი მუშაობის მოუგვარებლობაზე, ბეჭდვითი სიტყვის მუშაკთა სახლის უქონლობაზე, კულტმუშაობის სისუსტეზე და სხვ.

დასასრულ, პლენუმმა დღის წესრიგში დასმულ საკითხებზე მიიღო შესაფერი რეზოლუციები და დასახა პრაქტიკული ღონისძიებანი მუშაობის შემდგომი გაუმჯობესებისათვის.

პლენუმის დადგენილებით 10 ივნისიდან 10 ივლისამდე საქართველოში ჩატარდება ბეჭდვითი სიტყვის მუშაკთა კავშირის ადგილკომების არჩევნები, აგვისტოს ბოლო რიცხვებში კი შესდგება რესპუბლიკური კონფერენცია.

ДИАДИ ДЖВЕУНЕБИС ДИАДИ ХАЛХИ

მოსახლეობის 1939 წლის სრულიად-საკავშირო აღწერის შედეგებისათვის

მოსახლეობის 1939 წლის სრულიად - საკავშირო აღწერამ გამოარკვია, რომ სსრ კავშირის მოსახლეობის საერთო რაოდენობა 170.467.186 კაცს შეადგენს. ეს არის დიადი აღრიცხვის საბოლოო შედეგი, რომელიც ციფრების გულდასმითი შემოწმების შემდეგ მიიღო სსრ კავშირის სახელმწიფო საგეგმო კომისიის სახალხო მეურნეობის აღრიცხვის ცენტრალურმა სამმართველომ.

აღწერის შესანიშნავი შედეგები მჭერმეტყველურად მოწმობს, რომ ჩვენი ქვეყანა, სოციალიზმის ქვეყანა, წარმოადგენს მსოფლიოს ძლიერ სახელმწიფოს, რომლის უზარმაზარ სივრცეებზე ცხოვრობს დიადი საბჭოთა ხალხი, თავისი სასიხარულო ცხოვრების შემოქმედი და თავისი სამშობლოს მთელი სიმდიდრის პატრონი.

ჩვენი მოსახლეობის რაოდენობა უდრის ერთად აღებულ ამერიკის შეერთებული შტატებისა და საფრანგეთის მოსახლეობას, ანუ მთელი კაპიტალისტური ევროპის მოსახლეობის 43 პროცენტს. მარტო უკანასკნელი წლების განმავლობაში—1926 წლის აღწერის დროიდან—ჩვენს ქვეყანაში მოსახლეობის წმინდა მატება 23,5 მილიონ კაცს შეადგენს. ეს ციფრი 20,5 პროცენტით აღემატება მთელი რუმინეთის მოსახლეობის რაოდენობას, თითქმის უდრის მთელი ესპანეთის მოსახლეობის რაოდენობას.

სსრ კავშირში მოსახლეობის კოლოსალური მატება პირდაპირი შედეგია საბჭოთა ხალხის მატერიალური და კულტურული მდგომარეობის ძირეული გაუმჯობესებისა, შედეგია იმისა, რომ მოსპობილია ექსპლუატაცია და უმუშევრობა და მათთან დაკავშირებული სიღატაკე ქალაქად და სოფლად, შედეგია სოციალიზმის საბოლოო გამარჯვებისა, რაც მიღწეულია ლენინ-სტალინის პარტიის ხელმძღვანელობით.

12 წლის განმავლობაში ჩვენს ქვეყანაში მოსახლეობის მატება შეადგენს მცხოვრებთა საერთო რიცხვის 15,9 პროცენტს, კაპიტალისტური ევროპის ქვეყნებში კი—მხოლოდ 8,7 პროცენტს.

სსრ კავშირი ხალხთა თანაძმობის ერთადერთ ქვეყანას წარმოადგენს მსოფლიოში. ჩვენში ყოველ ხალხს, რაც უნდა პატარა იყოს იგი, უფრო მრავალრიცხოვან ხალხთა თანაბარი უფლებები აქვს, ყველა პირობა აქვს თავისი სამეურნეო და კულტურული განვითარებისათვის. ამას დამაჯერებლად მოწმობს მოკავშირე და ავტონომიური რესპუბლიკების მოსახლეობის ზრდის ციფრები. მაგალითად. საქართველოს სს რესპუბლიკის მოსახლეობა 1926-39 წლების განმავლობაში 32,3 პროცენტით გაიზარდა, უზბეკეთის სს რესპუბლიკისა—37,6 პროცენტით, ტაჯიკეთის სს რესპუბლიკისა—43,9 პროცენტით და ასე შემდეგ.

სსრ კავშირის სახალხო კომისარიათა საბჭომ, აღწერის შედეგების გაცნობის შემდეგ, დაადასტურა, რომ აღწერა ჩატარებულია სწორად. მთავრობის მითითებათა და სტატისტიკური მეცნიერების მოთხოვნათა შესაბამისად.

საყოველთაო - სახალხო საქმის ეს წარმატება იმით აიხსნება, რომ აღწერას ხ

სსრ კავშირის პირველი მოწვევის უმაღლესი საბჭოს მესამე სესია

მეორე და მესამე სესიას შორის გასულ პერიოდში მიღებულ და სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს მიერ დასამტკიცებელ სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულებათა შესახებ

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივნის ა. ფ. გოლიკინის მოხსენება

ამხანაგო დეპუტატებო! სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს მეორე სესიის შემდეგ სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულებებით, რსფსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა და უსსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის წარდგინებით, რუსეთის საბჭოთა ფედერატიული სოციალისტური რესპუბლიკის შემადგენლობაში და უკრაინის საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის შემადგენლობაში შეიქმნა ახალი მხარეები და ოლქები.

1938 წლის 3 ოქტომბერს გამოცემულ იქნა სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულება იმის შესახებ, რომ სვერდლოვსკის ოლქი გაყოფილ იქნას პერმისა და სვერდლოვსკის ოლქებად.

1938 წლის 20 ოქტომბერს სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულებით შორეულ-აღმოსავლეთის მხარე გაყოფილ იქნა პრიმორიეს და ხაბაროვსკის მხარეებად.

1939 წლის 10 იანვარს გამოცემული იქნა სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულება უკრაინის სსრ შემადგენლობაში სუმის, კიროვოგრადისა და ზაპოროჟიეს ოლქების შექმნის შესახებ.

1939 წლის 4 თებერვალს გამოცემულ იქნა ბრძანებულება იმის შესახებ, რომ ტამბოვის ოლქი გაიყოს პენზისა და ტამბოვის ოლქებად.

თანახმად სსრ კავშირის კონსტიტუციისა, პრეზიდიუმი დასამტკიცებლად უდგენს სსრ კავშირის უმაღლეს საბჭოს რსფსრ-ში პერმისა და პენზის ოლქების შექმნას და შორეულ-აღმოსავლეთის მხარის გაყოფას პრიმორიეს და ხაბაროვსკის მხარეებად, აგრეთვე უკრაინის სსრ შემადგენლობაში სუმის, კიროვოგრადისა და ზაპოროჟიეს ოლქების შექმნას.

რსფსრ და უსსრ შემადგენლობაში ახალი ოლქების შექმნის შესაბამისად, საჭიროა შეტანილ იქნას ცვლილებანი და დამატებანი სსრ კავშირის კონსტიტუციის მე-22 და მე-23 მუხლებში, სადაც ჩამოთვლილია რსფსრ და უსსრ-ში შემავალი მხარეები, ოლქები და ავტონომიური რესპუბლიკები.

უმაღლეს საბჭოს მეორე და მესამე სესიას შორის გასულ პერიოდში სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულებით მოხდა სსრ კავშირის ზოგიერთი სახალხო კომისარიატის გაყოფა.

პრეზიდიუმის 1939 წლის 2 იანვრის ბრძანებულებით მოხდა. სსრ კავშირის მსუბუქი მრეწველობის სახალხო კომისარიატის გაყოფა ორ სახალხო კომისარიატად:

1. საფეიქრო მრეწველობისა;
2. მსუბუქი მრეწველობისა.

1939 წლის 11 იანვარს პრეზიდიუმის ბრძანებულებით სსრ კავშირის თავდაცვის მრეწველობის სახალხო კომისარიატი გაყოფილ იქნა ოთხ სახალხო კომისარიატად:

1. საავიაციო მრეწველობისა;
2. გემსაშენი მრეწველობისა;
3. საომარი მასალებისა;
4. შეიარაღებისა.

1939 წლის 19 იანვარს სსრ კავშირის კვების მრეწველობის სახალხო კომისარიატი გაყოფილია სამ სახალხო კომისარიატად:

1. თევზის მრეწველობისა;
2. ხორცისა და რძის მრეწველობისა;
3. კვების მრეწველობისა.

1939 წლის 24 იანვარს სსრ კავშირის მძიმე მრეწველობის სახალხო კომისარიატი გაიყო ექვს სახალხო კომისარიატად:

1. სათბობ მასალათა მრეწველობისა;
2. ელექტროსადგურებისა და ელექტრომრეწველობისა;
3. შავი მეტალურგიისა;
4. ფერადი მეტალურგიისა;
5. ქიმიური მრეწველობისა;
6. საშენ მასალათა მრეწველობისა.

სსრ კავშირის საშენ მასალათა მრეწველობის სახალხო კომისარიატი პრეზიდიუმის 1939 წლის 13 მარტის ბრძანებულებით მიეკუთვნა საკავშირო-რესპუბლიკურ სახალხო კომისარიატებს.

1939 წლის 5 თებერვალს სსრ კავშირის მანქანათმშენებლობის სახალხო კომისარიატი გაიყო სამ სახალხო კომისარიატად:

1. მძიმე მანქანათმშენებლობისა;
2. საშუალო მანქანათმშენებლობისა;
3. საერთო მანქანათმშენებლობისა.

1939 წლის 9 აპრილს პრეზიდიუმის ბრძანებულებით სსრ კავშირის წყლის ტრანსპორტის სახალხო კომისარიატი გაიყო ორ სახალხო კომისარიატად:

1. საზღვაო ფლოტისა;
2. სამდინარო ფლოტისა.

ამხანაგმა სტალინმა საკ. კ. პ. (ბ) XVIII კრებაზე გაკეთებულ მოხსენებაში გვიჩვენა, თუ რა მნიშვნელობა აქვს ადმინისტრატიულ-ტერიტორიული ორგანიზაციებისა და სახალხო კომისარიატების დაწვრილერთეულებას, მათი სიდიდის შემცირებას ყოველიფერი ხელმძღვანელობის გაუმჯობესებისათვის, ძირეულ მუშაობასთან ამ ხელმძღვანელობის მიახლოებისათვის. ორგანიზაციების დაწვრილერთეულება საუკეთესო საშუალებაა იმისათვის, რომ ხელმძღვანელობა კონკრეტული, ცოცხალი, ოპერატიული გაეგებოდეთ.

ამხანაგმა სტალინმა თავის მოხსენებაში სთქვა, რომ ორგანიზაციების დაწვრილერთეულება „უკვე იძლევა თავის კარგ შედეგებს როგორც მუშაობის ყოველდღიური ხელმძღვანელობის გაუმჯობესების მხრივ, ისე თვით ხიომძღვანელობის ძირეულ კონკრეტულ მუშაობასთან მიახლოების მხრივაც“.

ამხანაგმა სტალინმა შემდეგ აღნიშნა, რომ „ორგანიზაციების დაწვრილერთეულებამ შესაძლებლობა მოგვცა ასობით და ათასობით ახალი ადამიანები დაგვწინაურებინა ხელმძღვანელ სამუშაოზე“.

არავითარი ეჭვი არ არის, რომ ახალი ოლქების შექმნა და საწარმოო სახალხო კომისარიატების დაყოფა მომავალში კიდევ უფრო მეტად დაეტყობა ოლქების სამეურნეო და კულტურული ზრდის წარმატებებს, სოციალისტური მრეწველობისა და ტრანსპორტის შემდგომ აღმავლობას, სსრ კავშირის სახალხო მეურნეობის განვითარების შთელი მესამე ხუთწლიანი გეგმის წარმატებით და ვადამდე შესრულებას.

პრეზიდიუმს სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დასამტკიცებლად შემოაქვს ახალი სახალხო კომისარიატების შექმნა და წინადადებას იძლევა — შეტანილ იქნას სათანადო ცვლილებანი და დამატებანი სსრ კავშირის კონსტიტუციის მე-77 და 78 მუხლებში, სადაც ჩამოთვლილია საერთო-საკავშირო და საკავშირო-რესპუბლიკური სახალხო კომისარიატები, და მე-83 მუხლში, სადაც ჩამოთვლილია ის სახალხო კომისარიატები, რომლებიც შედიან მოკავშირე რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოს შემადგენლობაში.

წინა მომეცით გამოვაქვეყნო ტექსტი პროექტისა სსრ კავშირის კონსტიტუციის (**ძირითადი კანონის**) მე-22, 23, 77, 78 და 83 მუხლების ცვლილებებისა და დამატების შესახებ, რაც გამომდინარეობს უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულებებიდან ოლქებისა და სახალხო კომისარიატების დაყოფის შესახებ.

საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის უმაღლესი საბჭო ადგენს:

1. დამტკიცებულ იქნას რუსეთის საბჭოთა ფედერატიული სოციალისტური რესპუბლიკის შემადგენლობაში პრიმორიეს და ხაბაროვსკის მხარეებისა და პერმისა და პენზის ოლქების შექმნა.

ამის შესაბამისად სსრ კავშირის კონსტიტუციის მე-22 მუხლი გადმოიცეს შემდეგნაირად:

„მუხლი 22. რუსეთის საბჭოთა ფედერატიული სოციალისტური რესპუბლიკა შესდგება ალტაის, კრასნოდარის, კრასნოიარსკის, ორჯონიკიძის, პრიმორიეს, ხაბაროვსკის მხარეებისაგან; არხანგელსკის, ვოლოგდის, ვორონეჟის, გორკის, ივანოვოს, ირკუტსკის, კალინინის, კიროვის, კუიბიშევის, კურსკის, ლენინგრადის, მოსკოვის, მურმანსკის, ნოვოსიბირსკის, ომსკის, ორიოლის, პენზის, პერმის, როსტოვის, რიაზანის, სარატოვის, სვერდლოვსკის, სმოლენსკის, სტალინგრადის, ტამბოვის, ტულის, ჩელიაბინსკის, ჩიტის, ჩკალოვის, იაროსლავლის ოლქებისაგან; თათრეთის, ბაშკირეთის, დაღისტნის, ბურიატ-მონღოლეთის, უაბარდო-ბალყარეთის, ყალმუხეთის, კარელიის, კომის, უირმის, მარეთის, მორდოვეთის, ვოლგისპირა გერმანელების, ჩრდილოეთ-ოსეთის, უდმურტეთის, ჩაჩნეთ-ინგუშეთის, ჩუვაშეთის, იაკუტიის ავტონომიური საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკებისაგან; ადიღეს, ებრაელთა, ყარაჩაის, ოიროტის, ხაკასეთის, ჩერქეზეთის ავტონომიური ოლქებისაგან“.

2. დამტკიცებულ იქნას უკრაინის საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის შემადგენლობაში სუმის, კიროვოგრადისა და ზაპოროჟიეს ოლქების შექმნა.

ამის შესაბამისად სსრ კავშირის კონსტიტუციის მე-23 მუხლი გადმოიცეს შემდეგნაირად:

„მუხლი 23. უკრაინის საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკა შესდგება ვინიცის, ვოროშილოვგრადის, დნეპროპეტროვსკის, ჟიტომირის, ზაპოროჟიეს, კამენეცპოდოლსკის, კიევის, კიროვოგრადის, ნიკოლაევის, ოდესის, პოლტავის, სტალინოს, სუმის, ხარკოვის, ჩერნიგოვის ოლქებისაგან და მოლდავეთის ავტონომიური საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკისაგან“.

3. დამტკიცებულ იქნას შემდეგი საერთო-საკავშირო სახალხო კომისარიატების შექმნა:

საატომო მრეწველობისა;
სამშენებლო მასალათა მრეწველობისა;
მიწათმოქმედებისა;
მარცვლეულისა და მეცხოველეობის საბჭოთა მეურნეობებისა;
ფინანსთა;
ვაჭრობისა;
შინაგან საქმეთა;
იუსტიციისა;
ჯანმრთელობის დაცვისა;
განათლებისა;
ადგილობრივი მრეწველობისა;
კომუნალური მეურნეობისა;
სოციალური უზრუნველყოფისა;
საავტომობილო ტრანსპორტისა;
ხელოვნების საქმეთა სამმართველოს უფროსი;
საერთო-საკავშირო სახალხო კომისარიატების რწმუნებულნი“.

ამხანაგებო! იმასთან დაკავშირებით, რომ განვლილ პერიოდში შეიქმნა ახალი სახალხო კომისარიატები და მოვალეობისაგან განთავისუფლებულ იქნა ზოგიერთი სახალხო კომისარი, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულებებით, სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარის წარდგენით, დანიშნულ იქნენ სახალხო კომისრები.

სსრ კავშირის კონსტიტუციის მე-49 მუხლის შესაბამისად, პრეზიდიუმს სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დასამტკიცებლად შემოაქვს ბრძანებულებანი იმის შესახებ, რომ დანიშნულ იქნან სსრ კავშირის სახალხო კომისრებად:

სსრ კავშირის სატყეო მრეწველობის სახალხო კომისრად — ნაუმ მარკოზისძე ანცელოვიჩი.

სსრ კავშირის მიწათმოქმედების სახალხო კომისრად — ივანე ალექსანდრეს-ძე ბენედიქტოვი.

სსრ კავშირის შინაგან საქმეთა სახალხო კომისრად — ლავრენტი პავლეს-ძე ბერია. **(მქუხარე ტაში).**

სსრ კავშირის საგარეო ვაჭრობის სახალხო კომისრად — ანასტას ივანეს-ძე მიქოიანი **(მქუხარე ტაში).**

სსრ კავშირის მარცვლეულისა და მეცხოველეობის საბჭოთა მეურნეობების სახალხო კომისრად — პავლე პავლეს-ძე ლობანოვი.

სსრ კავშირის ვაჭრობის სახალხო კომისრად — ალექსანდრე ვასილის-ძე ლიუბიმოვი.

სსრ კავშირის საფეიქრო მრეწველობის სახალხო კომისრად — ალექსი ნიკოლოზის-ძე კოსიგინი.

სსრ კავშირის მსუბუქი მრეწველობის სახალხო კომისრად — სერგეი გიორგის-ძე ლუკინი.

სსრ კავშირის საავიაციო მრეწველობის სახალხო კომისრად — მიხეილ მოსეს-ძე კაგანოვიჩი.

სსრ კავშირის გემსაშენი მრეწველობის სახალხო კომისრად — ივანე ტევადროსის-ძე ტევოსიანი.

სსრ კავშირის საომარ მასალათა სახალხო კომისრად — ივანე პავლეს-ძე სერგეევი.

სსრ კავშირის შეიარაღებათა სახალხო კომისრად — ბორის ლევის-ძე ვანიკოვი.

სსრ კავშირის თევზის მრეწველობის სახალხო კომისრად — პოლინა სიმონის-ასული ჟემჩუჟინა.

სსრ კავშირის ხორცისა და რძის მრეწველობის სახალხო კომისრად — პავლე ვასილის-ძე სმირნოვი.

სსრ კავშირის კვების მრეწველობის სახალხო კომისრად — ვასილ პეტრეს-ძე ზოტოვი.

სსრ კავშირის საომარ მასალათა მრეწველობის სახალხო კომისრად — ლაზარე მოსეს-ძე კაგანოვიჩი **(მქუხარე ტაში).**

სსრ კავშირის ელექტროსადგურებისა და ელექტრომრეწველობის სახალხო კომისრად — მიხეილ გიორგის-ძე პეტროვსინი.

სსრ კავშირის შავი მეტალურგიის სახალხო კომისრად — თედორე ალექსანდრეს-ძე მერკულოვი.

სსრ კავშირის ფერადი მეტალურგიის სახალხო კომისრად — ალექსანდრე ივანეს-ძე სამოხვალოვი.

სსრ კავშირის ქიმიური მრეწველობის სახალხო კომისრად—მიხეილ თედორეს-ძე დენისოვი.

სსრ კავშირის საომარ მასალათა მრეწველობის სახალხო კომისრად — ლეონიდ ანტონის-ძე სოსინინი.

სსრ კავშირის მძიმე მანქანათმშენებლობის სახალხო კომისრად — ვიაჩესლავ ალექსანდრეს-ძე მალიშევი.

სსრ კავშირის საშუალო მანქანათმშენებლობის სახალხო კომისრად — ივანე ალექსის-ძე ლიხაჩოვი.

სსრ კავშირის საერთო მანქანათმშენებლობის სახალხო კომისრად— პეტრე ივანეს-ძე პარშინი.

სსრ კავშირის საზღვაო ფლოტის სახალხო კომისრად — სიმონ სიმონის-ძე დუკელსკი.

სსრ კავშირის სამდინარო ფლოტის სახალხო კომისრად — ზოსიმე ალექსის-ძე შაშკოვი.

სსრ კავშირის სამხედრო-საზღვაო ფლოტის სახალხო კომისრად — ნიკოლოზ გერასიმეს-ძე კუზნეცოვი.

სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა სახალხო კომისრად — ვიაჩესლავ მიხეილის-ძე მოლოტოვი. **(მქუხარე ტაში. ყველა ფეხზე დგება. ოვაცია ამხანაგ მოლოტოვის პატივსაცემად).**

სსრ კავშირის კავშირგაბმულობის სახალხო კომისრად — ივანე ტერენტის-ძე პერესიპკინი.

ჩემს მიერ გამოქვეყნებულ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულებებს სახალხო კომისრების დანიშვნის შესახებ პრეზიდიუმი დასამტკიცებლად უდგენს სსრ კავშირის უმაღლეს საბჭოს.

პრეზიდიუმი სსრ კავშირის უმაღლეს საბჭოს დასამტკიცებლად უდგენს წინადადებას ამხ. ნიკოლოზ-ალექსანდრეს-ძე ბულგანინს სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილედ და სსრ კავშირის სახელმწიფო ბანკის გამგეობის თავმჯდომარედ დამტკიცების შესახებ. **(ტაში).**

პრეზიდიუმი სსრ კავშირის უმაღლეს საბჭოს დასამტკიცებლად უდგენს ბრძანებულებას სსრ კავშირის სახელმწიფო საგეგმო კომისიის თავმჯდომარის ამხ. ნიკოლოზ ალექსის-ძე ვოზნესენსკის სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილედ დამტკიცების შესახებ. **(ტაში).**

პრეზიდიუმი სსრ კავშირის უმაღლეს საბჭოს დასამტკიცებლად უდგენს ბრძანებულებას ამხ. როზალია სამოილის-ასულ ზემლიაჩკას საბჭოთა კონტროლის კომისიის თავმჯდომარედ და სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილედ დამტკიცების შესახებ. **(ტაში).**

პრეზიდიუმი სსრ კავშირის უმაღლეს საბჭოს დასამტკიცებლად უდგენს ბრძანებულებას ამხ. ანდრია იანუარის-ძე ვიშინსკის სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილედ დანიშვნის შესახებ. **(ტაში).**

სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილედ ამხ. ვიშინსკის დანიშვნის სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დასამტკიცებლად წარდგენის შესაბამისად, კავშირის საბჭოს და ეროვნებათა საბჭოს უხუცესთა საბჭომ დამავალა სსრ კავშირის უმაღლეს საბჭოში განსახილველად შემოვიტანო წინადადება სსრ კავშირის პროკურორის მოვალეობისაგან ამხ. ა. ი. ვიშინსკის განთავისუფლების შესახებ.

მე დავალებული მაქვს აგრეთვე სსრ კავშირის უმაღლეს საბჭოში განსახილველად შემოვიტანო წინადადება საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის პროკურორად რსფსრ დღევანდელი პროკურორის ამხ. მიხეილ ივანეს-ძე პანკრატიევის დანიშვნის შესახებ.

ამხ. ლავრენტი პავლეს-ძე ბერიას სსრ კავშირის შინაგან საქმეთა სახალხო კომისრად დანიშვნასთან და სსრ კავშირის მთავრობის შემადგენლობაში მის შესვლასთან დაკავშირებით შემოტანილია წინადადება იმის შესახებ, რომ ამხ. ლავრენტი პავლეს-ძე ბერია განთავისუფლებულ იქნას სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის წევრის მოვალეობისაგან.

შემოტანილია აგრეთვე წინადადება — ცენტროსოიუზის გამგეობის თავმჯდომარედ ამხ. ივანე სერგეის-ძე ხოხლოვის არჩევასთან დაკავშირებით განთავისუფლებულ იქნას იგი სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის მოადგილის მოვალეობისაგან.

კავშირის საბჭოს და ეროვნებათა საბჭოს უხუცესთა საბჭომ დამავალა აგრეთვე სსრ კავშირის უმაღლეს საბჭოში განსახილველად შემოვიტანო შემდეგი წინადადება სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის შემადგენლობაში ცვლილებათა შესახებ.

სსრ კავშირის უმაღლეს საბჭოში განსახილველად შემოტანილია რსფსრ დეპუტატთა ჯგუფის წინადადება სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის მოადგილედ ამხ. ალექსი ეგორის-ძე ბადაევის არჩევის შესახებ.

უმაღლესი საბჭოს უკრაინელ დეპუტატებს წინადადება შემოაქვთ იმის შესახებ, რომ ამხ. გრიგოლ ივანეს-ძე პეტროვსკი განთავისუფლებულ იქნას სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის მოადგილისაგან უკრაინის სსრ გარეთ სამუშაოდ მის გადასვლასთან დაკავშირებით და სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს განსახილველად შემოაქვთ წინადადება იმის შესახებ, რომ სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის მოადგილედ არჩეულ იქნას უკრაინის საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის სახკომსაბჭოს თავმჯდომარე ამხ. დმიტრი სერგეის-ძე კოროტჩენკო.

უმაღლესი საბჭოს კაზახეთელ დეპუტატებს შემოაქვთ წინადადება სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის მოადგილის მოვალეობისაგან ამხ. ნურბაპა ულურზაკოვის განთავისუფლების შესახებ კაზახეთის სსრ გარეთ სამუშაოდ მის გადასვლასთან დაკავშირებით და შემოაქვთ წინადადება იმის შესახებ, რომ სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის მოადგილედ არჩეულ იქნას ამხ. აბდისამეტ კაზაკპაევი, რომელიც კაზახეთის სსრ უმაღლესი საბჭოს სესიაზე არჩეულია კაზახეთის საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარედ.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დასამტკიცებლად წარმოდგენილია სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის 1939 წლის 16 მაისის ბრძანებულება „მუშურ-გლეხურ სამხედრო-საზღვაო ფლოტში ნამდვილი სამსახურის ვადების შესახებ“, რამდენადაც ბრძანებულებით შეტანილია ცვლილებები სავალდებულო სამხედრო სამსახურის კანონში, რომელიც მიღებულ იქნა სსრ კავშირის ეკისა და სახკომსაბჭოს მიერ 1930 წლის 13 აგვისტოს. ეს ლონისძიება მიმართულია მუშურ-გლეხური სამხედრო-საზღვაო ფლოტის საბრძოლო მზადყოფნის ამაღლებისაკენ, ტექნიკის საუკეთესოდ დაუფლებისაკენ, სპეციალისტ წითელ-ფლოტელთა მაღალხარისხოვანი მომზადებისაკენ.

ეი ის ბრძანებულებანი და ის წინადადებანი, რომლებიც დასამტკიცებლად შემოგვაქვს სსრ კავშირის უმაღლეს საბჭოში.

დავიცვათ კოლმეურნეობათა საზოგადოებრივი მიწები განიავებისაგან

ერთსულოვნად იწონებენ

ბათუმი, (საკ. კორ.). აჭარის კოლმეურნეები ერთსულოვნად იწონებენ პარტიისა და მთავრობის დადგენილებას „კოლმეურნეობათა საზოგადოებრივი მიწების განიავებისაგან დაცვის ღონისძიებათა შესახებ“. შესვენებისას კოლმეურნეობებში, ბრიგადებსა და ჯგუფებში მშრომელები აგიტატორებისა და წამკითხველ - მესაუბრეების საშუალებით ფართოდ ეცნობიან აღნიშნულ დადგენილებას.

31 მაისს ქობულეთისა და ბათუმის რაიონების მოწინავე კოლმეურნეობებში შესდგა კოლმეურნეთა მრავალრიცხოვანი კრებები, მიძღვნილი დადგენილების გაცნობისადმი.

ბათუმის რაიონის კოლმეურნეობა „წითელ ოქტომბერში“ კრება კოლმეურნეთა აქტიური მონაწილეობით ჩატარდა. კრებაზე გამოსულმა მოწინავე კოლმეურნეებმა ფარტენაძემ, თურმანიძემ, ჩხიკვაძემ, ფეზიოღლი სურმანიძემ და სხვ. აიღეს ახალი საწარმოო ვალდებულებანი. კოლმეურნეებმა აღნიშნეს, რომ კოლმეურნეები კარგო და ომერ გურგენიძეები. იუსუფ ვარშანიძე და კ. ბაბუჩოღლი კოლმეურნისათვის გათვალისწინებული შეღავათებით სარგებლობენ, ხოლო კოლმეურნეობაში მუშაობას თავს არიდებენ. აღინიშნა აგრეთვე საზოგადოებრივი მიწით სარგებლობის საქმეში არსებული დამახინჯებანი.

კოლმეურნეთა კრებამ ერთხმად მიიღო რეზოლუცია, რომელშიაც იწონებს პარტიისა და მთავრობის ამ დიდმნიშვნელოვან დადგენილებას.

კ. დოგოლაჯგინიძე

კიდევ უფრო განვამტკიცოთ კოლმეურნეობები

(ლაგოდეხი, საკ. კორესპონდენტისაგან)

საკ. კ. პ. (ბ) ც. კ-ისა და სსრ კავშირის სახკომსაბჭოს დადგენილებამ „კოლმეურნეობათა საზოგადოებრივი მიწების განიავებისაგან დაცვის ღონისძიებათა შესახებ“ რაიონის კოლმეურნეებში უდიდესი სიხარული და აღფრთოვანება გამოიწვია. კოლმეურნეობებში ჩატარდა კრებები.

სოფელ შრომის კოლმეურნეობის წევრმა იოსებ შიხაშვილმა ვალდებულება აიღო აღარ გააცდინოს არცერთი დღე, და სოცშეჯიბრებაში გამოიწვია მოწინავე კოლმეურნე თ. ჯავაშვილი. საქ. სსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატმა სტახანოველმა კოლმეურნემ ვარო ღვინიაშვილმა იკისრა დაეხმაროს კოლმეურნე ქალებს გამოცდილების გაზიარებით, იმუშაოს კიდევ უფრო ენერგიულად და კოლმეურნეობაში მიაღწიოს ახალ წარმატებებს. კოლმეურნე ტიტია ბუთლიაშვილმა შარშან 700 შრომადღე გამოიმუშავა, ახლა კი ვალდებულება აიღო წელს ამ რიცხვსაც გადააჭარბოს. აქვე კოლმეურნე ყანჩაშვილის ბრიგადამ სოცშეჯიბრებაში გამოიწვია მესამე ბრიგადა. მათ იკისრეს იბრძოლონ შრომის დისციპლინის განმტკიცებისა და მოსავლიანობის გადიდებისათვის.

კოლმეურნეებმა შეითნაშვილმა, შიხაშვილმა, მაძღარაშვილმა, ენინდინმა და სხვებმა ამხილეს და მკაცრად გააკრიტიკეს, პეპო თანდილაშვილის, ვანო მჭედლიშვილის, ელენე შიხაშვილის, სოლომონ კვანქილაშვილის, მალაქია დიმიტრაშვილის და სხვა ისეთ კოლმეურნეთა მოქმედება, რომლებიც უმთავრესად საკარმიდამო ნაკვეთებზე მუშაობენ და საკოლმეურნეო სამუშაოზე არ გამოდიან. კოლმეურნეობამ დასახა ღონისძიებანი საწარმოო გეგმების წარმატებებით შესასრულებლად და სახ. სამ. არტელის სტალინური წესდების მტკიცედ დასაცავად.

დ. ბატიაშვილი.

აღფრთოვანებით შეხვდნენ

ბოგრჩალო. რაიონის 72 კოლმეურნეობაში, 3 საბჭოთა მეურნეობასა და 2 მტს-ში უდიდესი აღფრთოვანებით ჩაიარა საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის სახკომსაბჭოს დადგენილებისადმი მიძღვნილმა კრებებმა.

კოლმეურნეობა „ლენინავანდში“ კოლმეურნეებმა აღა ბეკ სიმონოვმა, გრიგოლ დულიანმა, რუბენ ცატურიანმა და ავეტიკ პეტროსოვმა აღნიშნეს, რომ სამსონ დალაქიანი, აკოფ აკოფჯანოვი, ევა ადამიანი, ლევონ აბრამიანი და ამოტ ადამიანი ცუდლუტები არიან, რომელთაც ერთი შრომადღეც არა აქვთ გამომუშავებული.

სოფ. ბორჩალოს სტალინის სახელობის კოლმეურნეობაში მიტინგზე თავი მოიყარა 800-ზე მეტმა კაცმა. კოლმეურნეებმა: სულეიმან შარიფოვმა, ალი ნავრუზ ოღლიმ და სხვ. დაასახელეს მთელი რიგი ცრუკოლმეურნეები, რომელთაც არცერთი შრომადღე არა აქვთ გამომუშავებული; მათ შორის არიან: — მამედ ჰაჯი ოღლი, ისა ტალიფ ოღლი, რეგან შარიფოვი და ზეინაბ კალაევა.

მიტინგებზე მიღებულია რეზოლუციები, რომლებიც მიესალმებიან პარტიისა და მთავრობის დადგენილებს. კოლმეურნეები აღნიშნავენ, რომ ეს დადგენილება ხელს შეუწყობს შრომის დისციპლინის განმტკიცებას, აამაღლებს შრომის ნაყოფიერებას და გაადიდებს კოლმეურნეობათა შემოსავალს (საქდესი).

ფეროშენაღნობათა ქარხანამ ხუთი თვის გეგმა შეასრულა

(ზესტაფონი, საკ. კორესპონდენტისაგან)

ფეროშენადნობათა ქარხნის კოლექტივმა 28 მაისისათვის შეასრულა 5 თვის საწარმოო დავალება.

ენერგიული მუშაობის შედეგად ქარხნის პარტიულმა და არაპარტიულმა ბოლშევიკებმა შესძლეს გამოეშვათ 24.182.200 მანეთის პროდუქცია, რაც გეგმის 105,5 პროცენტს შეადგენს. ეს პროდუქცია 1938 წლის ხუთ თვეში გამოშვებულ პროდუქციაზე 22 პროცენტით მეტია.

მოლიბდენის საამქრომ, რომელსაც ხელმძღვანელობს ორდენოსანი ინჟინერი-კომუნისტი გრიგოლ ვეფხვაძე, ხუთი თვის გეგმა 105,9 პროცენტით შეასრულა; სადნობმა საამქრომ, რომელსაც ხელმძღვანელობს მედალით „შრომითი მამაცობისათვის“ დაჯილდოებული ინჟინერი ამხ. ლ. მაღლაკელიძე, გეგმა 104 პროცენტით შეასრულა. გეგმების შესრულების საუკეთესო მაჩვენებელი მოიპოვა მარგანეცის საამქრომ (უფროსი—გრ. ხუციშვილი), რომელმაც ხუთი თვის საწარმოო გეგმა 134 პროცენტით შეასრულა.

ფეროელი ამხანაგები კვლავ უსწრებენ ჩელიაბინსკისა და ზაპოროჟსტალის მეტალურგიულ ქარხნებს, რომლებთანაც ჩაბმული არიან მესამე სტალინური ხუთწლედის სახელობის სრულიად-საკავშირო შეჯიბრებაში.

ფეროელები კიდევ უფრო მეტი ენერგიით იბრძვიან უკეთესი მაჩვენებლების მოპოვებისათვის.

ვ. გოგიაშვილი

საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენის კანდიდატები

საქართველოს სსრ სახკომსაბჭომ დამტკიცა საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენის მთელი რიგი კანდიდატები, რომელთა რიცხვი, წინად დამტკიცებულებთან ერთად, 4.313 შეადგენს. დამტკიცებულ კანდიდატთა შორის არის 29 საბჭოთა მეურნეობა, 513 კოლმეურნეობა, 1 მტს, 7 სამეცნიერო ინსტიტუტი და ორგანიზაცია, სოფლის მეურნეობის 3.680 მოწინავე მუშაკი, 71 მეცხოველეობის ფერმა, მეძაღლეობის ჯიშიანი 3 საბუდარი და კოლმეურნეთა 9 საფუტკრე.

გამოფენის მთავარი კომიტეტისაგან მიღებულია ცნობა, რომ საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენის მონაწილეებად დამტკიცებულია საქართველოს 4 ნორჩი ნატურალისტი: ლეონიდე ეფრემიდი (ქობულეთის რაიონი), მიშა სარჯველაძე (ლანჩხუთის რაიონი), კაკალა ჩავლეიშვილი (ქ. მახარაძე), ძმები ჭიჭიკო და გიორგი მითაიშვილები (ლანჩხუთის რაიონი). (საქდესი).

„კომუნისტის“ სიგნალის შემდეგ

„სასოფლო-სამეურნეო გამოფენისათვის მზადებას მკრთალად აშუქებენ“

ამ სათაურით გაზ. „კომუნისტის“ 21 მაისის ნომერში დაიბეჭდა ბაღდათის რაიონულ გაზეთ „კოლექტიური შეტევის“ და ხაშურის რაიონულ გაზეთ „ბოლშევიკური სიტყვის“ მიმოხილვა.

აღნიშნული მიმოხილვის საფუძველზე საქ. კ. პ. (ბ) ხაშურის რაიკომის ბიურომ 25 მაისს განიხილა საკითხი ხაშურის რაიონული გაზეთის „ბოლშევიკური სიტყვის“ მუშაობის შესახებ.

რაიკომის ბიურომ აღნიშნა, რომ გაზ. „ბოლშევიკური სიტყვის“ რედაქციის მუშაკებმა დღემდე ვერ უზრუნველჰყვეს რაიკომის ბიუროს მიმდინარე წლის 22 თებერვლის დადგენილების შესრულება, არადამაკმაყოფილებლად აშუქებენ სრულიად-საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენისათვის მზადებას და არ იძლევიან ამ მხრივ რაიონში წარმოებული მუშაობის ნამდვილ სურათს.

რაიკომის ბიურომ სავსებით დადასტურებულად ჩასთვალა გაზ. „კომუნისტის“ 21 მაისის ნომერში მოთავსებული მიმოხილვა და დასახა ღონისძიებანი გაზ. „ბოლშევიკური სიტყვის“ მუშაობის გასაუმჯობესებლად.

ლეიბორისტთა პარტიის კონფერენციაზე

ლონდონი, 1 ივნისი (საკადესი). ლეიბორისტთა პარტიის კონფერენციის გუშინდელი სხდომა მიეძღვნა თავდაცვისა და ინგლისში საყოველთაო სამხედრო ბეგარის შემოღების საკითხთა რეზოლუციის განხილვას. ყამათში მონაწილე დელეგატთა უმრავლესობა საყოველთაო სამხედრო ბეგარის წინააღმდეგ წავიდა. დელეგატებმა მიუთითეს იმაზე, რომ არმიაში ნებაყოფლობითი გაწვევის სისტემას თავისი დრო არ მოუჭამია და ამიტომ არ არის საჭირო საგალდებულო სამხედრო სამსახურის შემოღება. სასტიკად გააკრიტიკეს ლეიბორისტთა პარტიის საპარლამენტო ფრაქციის პოზიცია. კარდიფელი დელეგატის ვილიამსის სიტყვით, ფრაქციას უფრო ეინტერესებოდა, თუ რამდენს მიიღებენ არმიაში გაწვეულნი, ნაცვლად იმისა, რომ დაინტერესებულიყო, თუ რა მიზნით უნდათ სამხედრო ბეგარის შემოღება.

რეზოლუცია, რომელიც ამ საკითხზე აღმასკომმა შეიტანა და კონფერენციამ მიიღო, შეიცავს წინადადებას არმიის დემოკრატიზაციის, მომარაგების სამინისტროს შექმნისა და თავდაცვის კოორდინაციის გაუმჯობესების შესახებ. რამდენიმე რიგითმა დელეგატმა მოითხოვა, რათა ამ რეზოლუციაში შეეტანათ პუნქტი სამხედრო მრეწველობის ნაციონალიზაციის შესახებ.

გუშინდელ სხდომაზე გამოქვეყნდა ცნობა ლეიბორისტთა პარტიის აღმასკომის ახალი შემადგენლობის შესახებ, აღმასკომის შემადგენლობაში შევიდა 7 ახალი წევრი (აღმასკომი 25 წევრისაგან შესდგება). სხდომის დახურვის წინ ერთერთმა დელეგატმა მოითხოვა, აღმასკომმა გვაცნობოს მიღებული აქვს თუ არა მას კრიპსისა და მისი მომხრეების განცხადება პარტიაში მათი აღდგენის შესახებ. დალასმა ადგილიდან უპასუხა, ასეთი განცხადება მიღებული აქვს ძველ აღმასკომს, რომლის რწმუნებათა ვადაც გავიდა, და ამიტომ კრიპსის განცხადება განხილულ იქნება ახალი აღმასკომის სხდომაზეო.

ამერიკული პრესა საბჭოთა პავილიონის შესახებ

ნიუ-იორკი, 1 ივნისი (საკადესი). ამერიკული პრესა უდიდეს ინტერესს იჩენს ნიუ-იორკის მსოფლიო გამოფენის საბჭოთა პავილიონისადმი. ყოველკვირეული ჟურნალის „კიოუს“ გარეკანზე მოთავსებულია სკულპტურული ჯგუფის „საბჭოთა ფეხბურთელების“ ფერადი სურათი; ეს სკულპტურული ჯგუფი დადგმულია საბჭოთა პავილიონში. მოქანდაკე ჩაიკოვის ეს ნაწარმოები დიდძალ მნახველს იზიდავს საბჭოთა პავილიონში. ჟურნალი ურჩევს მკითხველთ, ნახონ საბჭოთა პავილიონი და განსაკუთრებული ყურადღება მიაქცინონ საბჭოების სასახლისა და მაიაკოვსკის მოედნის მეტროს სადგურის მაკეტებს.

გაზეთი „ნიუ-იორკ პოსტი“ საბჭოთა პავილიონის შესახებ დაბეჭდილ სტატიაში რჩევას იძლევა ნახონ პავილიონი გამოფენის გახსნის პირველ საათებში, რამდენადაც დიდძალ მნახველთა მოგროვების გამო, უფრო გვიან ძნელია საბჭოთა ყველა ექსპონატის დათვალიერება. გაზეთის სიტყვით, საბჭოთა პავილიონის უდიდესი პოპულარობა ორი მიზეზით აიხსნება: ჯერ ერთი, ამერიკის შეერთებული შტატები დიდ ინტერესს იჩენს სსრ კავშირისა და მისი ეკონომიური და პოლიტიკური სისტემისადმი და, მეორეც, პავილიონი საგამოფენო სადგომის შედევრს წარმოადგენს. შაბათს, კვირას (27 და 28 მაისს) და 30 მაისს საბჭოთა პავილიონი გაჭედილი იყო ხალხით. დილიდან საღამომდე მნახველთა მასები ფართო ნაკადივით შედიოდნენ პავილიონში. მნახველნი გულდასმით თვალიერებენ საბჭოთა კავშირის მოზაიკურ რუკას, სურათებს, სადაც მოცემულია რევოლუციის პირველი დღეების ეპიზოდები, აგრეთვე ექსპონატებს, რომლებიც გამოხატავს საბჭოთა კავშირის სოციალ-ეკონომიურს, სამრეწველო და კულტურულ მიღწევებს. ყველაზე უფრო საინტერესო ექსპონატებთან, კერძოდ სურათებთან, რომლებიც ასახავენ ძველსა და ახალ სოფელს, მაგნიტოგორსკის მაკეტთან და სხვ. მნახველთა დიდი ჯგუფები იყრიან თავს. მნახველთა რიცხვი ისე დიდია, რომ ექსკურსიის ხელმძღვანელები დასმულ კითხვებზე მხოლოდ პირველ რიგებში მყოფ პირთ უპასუხებენ.

მრავალი მნახველი ისვენებს საბჭოთა პავილიონის ამფითეატრში. აქ პავილიონში შესვლამდე ერთმანეთის უცნობი პირნი, გაცხოველებით უზიარებენ ერთმანეთს თავიანთ შთაბეჭდილებას საბჭოთა ექსპონატების შესახებ. დაღამებისას ამფითეატრში უჩვენებენ კინოქრონიკას (საბჭოთა ფიზკულტურელების პარადები, ნაციონალური ცეკვა, მუშათა დასასვენებელი სახლები, საბავშვო ბაღები და საბჭოთა ცხოვრების სხვა დამახასიათებელი მომენტები). საბჭოთა პავილიონის ამფითეატრი გახდა ისეთი ადგილი, სადაც დიდი სიამოვნებით ისვენებს გამოფენის დასათვალიერებლად მოსული ათასობით ადამიანი.

საბჭოთა და ამერიკელ მხატვართა შეხვედრა

ნიუ-იორკი, 31 მაისი (საკადესი). 29 მაისს ნიუ-იორკის მსოფლიო გამოფენის საბჭოთა პავილიონში შესდგა ამერიკის შეერთებულ შტატებში მყოფ საბჭოთა მხატვრების შეხვედრა გამოჩენილ ამერიკელ მხატვრებთან. საბჭოთა მხატვრების მხრივ დაესწრნენ: ამხ. ეფანოვი, ანდრეევი, რაბინოვიჩი, როჟდესტვენსკი, ზასსკი, კრემერი და სხვ. ამერიკელ მხატვართა შორის იყვნენ: ვებერი, გროპერი, ლოზოვიკი და და სხვ. ამერიკელი მხატვრები გულდასმით გაეცნენ საბჭოთა პავილიონს და მაღალი შეფასება მისცეს ექსპონატებს.

ეკლესიური ობსკურანტიზმი ფაშისტურ ესპანეთში

როგორც იუწყება ბიულეტენი „ინფორმასიონეს დე ესპანია“, რომელიც პარაზში გამოდის ფაშისტური წესების დამყარებასთან ერთად ესპანეთში ეკლესიური ობსკურანტიზმი გამეფდა. 1932 წლის რესპუბლიკური კანონის შესაცვლელად სამოქალაქო ქორწინება ესპანეთში გაუქმებულია; კანონიერი ძალა მხოლოდ იმ ქორწინებას ექნება, რომელსაც „ეკლესია აკურთხებს“.

სკოლებში აოიგენილია ეკლესიის ბატონობა. დამახასიათებელია, მაგალითად, რომ კატალონიაში გამოცემული სპეციალური დებულება სკოლის შესახებ შემდეგი განკარგულებით იწყება: სასწავლო წლის დასაწყისი უნდა აღინიშნოს პარაკლისით; კლასებში ფაშისტთა მეთაურების პორტრეტებთან ერთად უნდა ეკიდოს „წმინდანთა“ ხატები. სკოლაში შესვლისას ბავშვები მოვალენი არიან ლოცვით მიესალმონ მასწავლებელს, რაზედაც მასწავლებელიც ლოცვითვე უპასუხებს...

საომარი მოქმედება ჩინეთში

(საკადესის ჩუნცინელი, შანხაელი და ლონდონელი კორესპონდენტების ცნობათა მიხედვით)

ცენტრალურ ჩინეთში

15 კილომეტრზე იოჯოუს (ხუნანის პროვინცია) აღმოსავლეთით წარსულ კვირას იაპონელთა ჯარი ორი დღის განმავლობაში უტევდა ჩინელთა პოზიციებს. იაპონელები წაწყდნენ ჩინელთა ჯარის სერიოზულ წინააღმდეგობას და უკან დაიხიეს. იაპონელებს მოუკლეს და დაუჭრეს 800-ზე მეტი კაცი. ჩინელებმა ხელთ იგდეს 25 ტყვიამფრქვევი და რამდენიმე შაშხანა. ამ უკანასკნელი რამდენიმე დღის განმავლობაში იაპონელებმა დუნტინხუს ტბაში მყოფი სამხედრო გემების დახმარებით მთელი რიგი იერიშები მიიტანეს ჩინელთა ჯარის წინააღმდეგ მდინარე სინძიანის (იოჯოუს სამხრეთით) ირდიდან ნაპირის რაიონში. ჩინელთა ნაწილებმა მოიგერიეს იაპონელთა იერიშები.

ხუბეის პროვინციის სამხრეთ-აღმოსავლეთ ნაწილში ჩინელთა ჯარი მთლიანად შემოერტყა გარს ნანლინძიაოს პუნქტს, რომელიც ძინიანტუნშანის გზატკეცილზე მდებარეობს.

სამხრეთ ჩინეთში

გაზეთ „დაინეანოს“ ცნობით, იაპონელთა მაშველი ჯარი ერთი დივიზიის რაოდენობით, რომელიც ამასწინათ სამხრეთ ჩინეთში მიკიდა, გაიგზავნა ფრონტზე კანტონის დასავლეთით მდებარე რაიონში. გაზეთი იუწყება, რომ მეორე დივიზია გზაშია და მიდის კანტონისაკენ.

კანტონის აღმოსავლეთით მდებარე რაიონში გაძლიერდა ჩინელ პარტიზანთა აქტივობა. 28 მაისს პარტიზანები შეიჭრნენ ძენჩენში, დაანგრიეს იაპონელთა სამხედრო პარაკები, დიდი ზარალი მიაყენეს იაპონელებს და მშვიდობით მიიმალნენ.

30 მაისს იაპონელთა ჯარმა იერიში მიიტანა ჩინელთა პოზიციებზე ლუბაოში (კანტონის ჩრდილო-დასავლეთით). იერიში მოიგერია ჩინელთა ჯარმა.

საბჭოთა კავშირ-პოლონეთის სავაჭრო ხელშეკრულების რატიფიკაცია

ვარშავა, 1 ივნისი (საკადესი). პოლონეთის სენატის გუშინდელ პლენარულ სხდომაზე მიღებულ იქნა კანონპროექტი საბჭოთა კავშირსა და პოლონეთს შორის დადებული სავაჭრო ხელშეკრულებისა და პოლონეთში სსრ კავშირის სავაჭრო წარმომადგენლობის სტატუტის თაობაზე მიღწეული შეთანხმების რატიფიკაციის შესახებ.

იუგოსლავიის პრინცრეგენტის ჩასვლა ბერლინში

ბერლინი, 1 ივნისი (საკადესი). დღეს ბერლინში ჩამოვიდა იუგოსლავიის პრინცი-რეგენტი პავლე. ვაგზალზე მას დახვდნენ ჰიტლერი, ვეინგი, რიბენტროპი და სხვები. შეხვედრას დაესწრნენ აგრეთვე საბერძნეთის, რუმინეთისა და იუგოსლავიის დიპლომატიური წარმომადგენელნი.

ჯეშინის სილეზიის სასაზღვრო პუნქტთან

პოლონეთის მთავრობის გაზეთი „კურიერ პორანი“ იუწყება, რომ უკანასკნელი ორი კვირის განმავლობაში ტეშინის სილეზიის სასაზღვრო პუნქტებზე გადავიდა ჩეხოსლოვაკიის ყოფილი არმიის 1 ათასამდე ოფიცერი და ჯარისკაცი. მათი უმრავლესობა ინგლისს მიემგზავრება. (საკადესი).

ბალეტი „ბახჩისარაის შადრევანი“ თბილისის ოპერისა და ბალეტის თეატრში. **სურათზე** (მარცხნიდან მარჯვნივ): მსახ. ბაროვსკაია (კორდებალეტი); მსახ. ბაეერი ზარემას როლში; მსახიობი ივაშკინი ხან გირეის როლში და გვარამაძე მარიას როლში; ბარხუდაროვი მარიას მამის როლში.

„ბახჩისარაის შადრევანი“

თბილისის ზ. ფალიაშვილის სახელობის ოპერისა და ბალეტის ლენინის ორდენოსანმა თეატრმა სეზონის მიწურულში რამდენიმე ახალი დადგმა გვიჩვენა. ამ დადგმებს შორის გამოირჩევა „ბახჩისარაის შადრევანი“ (მუსიკა **ბ. ასაფიევისა,** ლიბრეტო — **ვოლკოვისა,** დადგმა — **ს. სერგეევისა,** მხატვარი — **უშინი,** დირიჟორი — **დმიტრიადი**).

რუსული ბალეტი XVIII საუკუნეში ჩაისახა, როცა რუსეთში მუშაობდნენ იტალიელი და ფრანგი ბალეტმეისტერები. შემდეგ კი იგი იმდენად განვითარდა, რომ პირველი ადგილი დაიჭირა დასავლეთ-ევროპის ყველა ბალეტებს შორის.

სასახლის სცენაზე აღმოცენებული რუსული ბალეტი, რომელიც მაღალი წოდების გასართობად იყო გამიზნული, თავდაპირველად, ბუნებრივად, მეტად პირობითი იყო. ეგრეთწოდებული კლასიკური ბალეტი შეიცავდა ისეთ ცეკვებს, რომლებიც მოკლებული იყვნენ სუჟეტურობას.

რევოლუციის პერიოდში საბალეტო ხელოვნების ოსტატებმა ნათლად შეიგნეს ახალი ბალეტის სუჟეტში სერიოზული აზრის შეტანის აუცილებლობა, სოციალური იდეებით მისი გამსჭვალვის აუცილებლობა. ასეთი ბალეტის სუჟეტის შინაარსის გადმოსაცემად გამოსახვის ახალი საშუალებები იყო საჭირო. დიდი ძიების შემდეგ, რომელიც ბევრჯერ მარცხითაც დამთავრდა, საბჭოთა ბალეტმა რუსული ბალეტის ისტორიაში ახალი ფურცელი გადაშალა.

ახალი საბჭოთა ბალეტის ნოვატორებია ცნობილი მუსიკისმცოდნე, ხელოვნების დამსახურებული მოღვაწე კომპოზიტორი **ბ. ასაფიევი** და მისი ლიბრეტისტები. ბ. ასაფიევმ თავისი პირველი ბალეტით „ბარიხის ალი“ (1932 წელი) საფუძველი ჩაუყარა რევოლუციურ ბალეტს, რომელიც აზრიან იდეურად გამსჭვალულ ცეკვაზე და პანტომიმის მომენტებზე არის აგებული. ბალეტის აქტიორი აქ ლაპარაკობს ჟესტით, მოძრაობით, ცეკვით.

„ბახჩისარაის შადრევანის“ ლიბრეტოდ კომპოზიტორმა გამოიყენა პუშკინის პოემა, რომელიც ღრმა იდეებით არის გამჭვალული და დიდი პოეტური სილამაზით დაწერილი.

ბ. ასაფიევი, რომელიც ზედმიწევნით იცნობს პუშკინის შემოქმედებას და მთელ მის ეპოქას, დაინტერესა ამ პოემის ღრმა აზრებმა, სადაც სიყვარულის განცდა იმარჯვებს გრძნობიერებაზე. ხანი გირეი „ბახჩისარაის შადრევანში“ არა მარტო „ბაირონული“ ადამიანის ტიპია, არამედ დეკაბრისტების აჯანყებამდე არსებული ეპოქის ადამიანის სახეა, რომლის ფსიქიკაში ღრმა გარდატეხა ხდება ქალის მიმართ პოემის ფაბულა, რომელიც პოეტმა მხოლოდ კანტი-კუნტად მოგვაცა მაშინდელი საცენზურო პირობების გამო, ლიბრეტისტმა ვოლკოვმა გადაამუშავა და მეტი კონკრეტიზაცია უყო, რამაც შეუქმნა ბალეტის ლიბრეტოს მძლავრი დრამატიკულობა.

კომპოზიტორმა ასაფიევმა ბალეტის შინაგანი შინაარსის გასახსნელად თავიდან აიცილა პუშკინის ეპოქის მუსიკის სტილიზაციის ნაკლოვანებანი. და ბალეტში დიდის წარმატებით გამოიყენა პოლონური ცეკვები „პოლონეზი“, „კოიავიაკი“ და „მაზურკა“ (I აქტი).

კომპოზიტორი ლისტი თავის წიგნში შოპენის შესახებ პოეტურად აგვიწერს „პოლონეზსა“ და „მაზურკას“ პანების პოლონეთში. ამ ცეკვებში კავალერი ხან ამაყობს თავისი დამით, თავისი მამაცობითა და გამარჯვებით ბრძოლებში, ხან ნაზად ჰქარგავს მოტრფიალეენას და იწვევს ქალში კეკლუცობას. მდიდარი პანის — მარიას მამის სასახლეში გამართულ დღესასწაულის გადმოცემაში კომპოზიტორმა ხაზი გაუსვა ამ ცეკვების საგმირო მხარეს და ამით მოამზადა მაყურებელი პირველი აქტის ფინალისათვის, სადაც ნაჩვენებია გირეის თავდასხმა პოლონეთზე და მარიას გატაცება. ამის გამო პირველი შეხედვით ცეკვების დივერტისმენტული ხასიათი დღესასწაულზე შინაარსით დატვირთული აღმოჩნდა. ამასთან მუსიკალურად დიდის წარმატებით არის მოცემული ნაზი და ტანჯული მარიასი, შურისმაძიებელი, ძლიერი ნებისყოფის მქონე ქართველი ქალის ზარემასი და ღრმა სიყვარულით თავბრუდახვეული ხანის გირეის ხასიათები. კომპოზიტორისა და აღმსრულებლისათვის ყველაზე ძნელი მესამე აქტი თითქმის სავსებით მოკლებულია საცეკვაო მომენტებს. აქ ჟესტი და მიმიკა სწყვეტს ყველაფერს. ხოლოდ ორო ცეკვა აქ კანტი-კუნტად მოსჩანს. გმირების სულიერი მდგომარეობის დასახასიათებლად კომპოზიტორი ხშირად იყენებს ცალკე ინსტრუმენტების სასოლო ნომრებს.

ბალეტის ლირიკული ადგილებიდან აღსანიშნავია შეყვარებული მარიას და ვაცლავის სახე და ტყვედ წაყვანილი მარიას ნაზი ლირიზმით გამბარი მოგონება სამშობლოზე ჰარამხანაში (III აქტი).

„ბახჩისარაის შადრევნის“ მელოდიები მეტწილად დანაწილებულია ისე, რომ ერთი მელოდიური ხაზი რამდენიმე ინსტრუმენტზე ვრცელდება. ამის გამო თუმცა მელოდია ჰკარგავს თავის ფერადოვნებას, მაგრამ ორკესტრირება თავისებურ კოლორიტს ღებულობს.

ბალეტის დამდგმელმა სერგეევმა, რომელიც წარსულში დიდი ხნის განმავლობაში მუშაობდა თბილისის საოპერო თეატრში, საკმაოდ ვაითვალისწინა აღნიშნული ბალეტის იდეური მიზანდასახულებანი როგორც სასოლო, ისე კორდებალეტის ცალკე საცეკვაო ნომრები, დადგმულია მხატვრული გემოვნებით, სპალეტო ტექნიკის ცოდნით. დამდგმელი აქ უდიდეს ზომიერებას იჩენს. განსაკუთრებით უნდა აღინიშნოს მესამე აქტი, სადაც მან გადაგვიშალა ბალეტის ძნელი „სათამაშო“ ნაწილი. აქ საზღვარი პანტომიმას და ცეკვას შორის თითქოს სამუდამოდ წაშლილია.

ჰარამხანის ქალების ცეკვის სცენაში (II აქტი) საჭიროა ფერების მეტი სიმკვეთრე. მხატვარ უშინს, როგორც სჩანს, უკეთ დაუძლევია პირველი და მესამე აქტები. მეორე აქტში კი დეკორაციები უფრო ქარვასლებს მოგვაგონებენ, ვიდრე ჰარამხანას.

ფრიად სასიამოვნოა თავისი უბრალოებით უკანასკნელი სურათი.

მთავარი როლების შემსრულებელთა შორის უნდა აღინიშნოს ორდენოსანი მსახიობი **ლ. გვარამაძე** (მარია). მას ახასიათებს ცეკვის მაღალი ტექნიკა, გამოსახვის კარგი საშუალებანი. განსაკუთრებული გულწრფელობით გვარამაძემ ჩაატარა მესამე აქტი. მსახიობმა კარგად გადმოგვცა ახალგაზრდა მარიას უდარდელობა პირველ აქტში და მისი ტრაგიკული მდგომარეობა და ნაზი წუხილი სამშობლოზე მესამე აქტში. არტისტმა **ივაშკინმა** დაგვიხატა დიდი ნებისყოფისა და ღრმა განცდების მქონე ხანის გირეის სახე. ეს როლი ბალეტის არტისტისათვის ძალიან ძნელია, რადგან წინა პლანზე აქ ადგილი ეთმობა „თამაშს“ და არა ცეკვას. მსახიობმა **ბაეერმა** ზარემას როლში მეტად თავისებური ტიპი მოგვცა. ბაეერმა ხაზი გაუსვა ზარემას ეგზოტიკურობას. ამას ხელი შეუწყო მსახიობის გარეგნობამაც. თუ როლის ასეთ გააზრებას მივიღებთ, მაშინ ბაეერის მიერ შექმნილი სახე სავსებით დაგვაკმაყოფილებს.

განსაკუთრებით უნდა აღინიშნოს ნათელი დამახასიათებელი შტრიხებით შესრულებული ტყვექალის ცეკვა ბალერინა ბუშინსკაიას მიერ.

სპექტაკლის საერთო წარმატებას ხელს უწყობდა დირიჟორი დმიტრიადიც.

თუ გავითვალისწინებთ ბალეტის „ბახჩისარაის შადრევანის“ დადგმის სირთულეს, უნდა ითქვას, რომ ეს სავსებით დამაკმაყოფილებლად არის დადგმული ჩვენი ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო თეატრის სცენაზე.

პროფ. შ. ასლანიშვილი.

ეკ. სოხაძის საღამო

31 მაისს ხელოვნების ოსტატთა კლუბში გაიმართა თეატრალი ხატა ალექსიძისა. ლის სახ. ოპერისა და ბალეტის ლენინის ორდენოსანი თეატრის ორდენოსანი მსახიობის ე. სოხაძის შემოქმედებითი საღამოს დიდძალი ხალხი დაესწრო. ე. სოხაძის შემოქმედების შესახებ სიტყვა წარმოსთქვა სსრ კავშირის სახალხო არტისტმა ორდენოსანმა აკაკი ვასაძემ, რომელიც შეეხო ე. სოხაძის შემოქმედებითი მუშაობის განვლილ გზას და გამოსთქვა იმედი, რომ მსახიობი მომავალში კიდევ უფრო აამაღლებს თავის ვოკალურ კულტურას. ე. სოხაძე, როგორც არტისტი, დახასიათა ოპერის თეატრის მთავარმა რეჟისორმა ორდენოსანმა ალ. წუწუნავამ.

ამის შემდეგ გაიმართა კონცერტი, რომელშიც ე. სოხაძე წარმოსდგა მრავალფეროვანი პროგრამით. პირველ განყოფილებაში მან წარმატებით შეასრულა მაროს არია ოპერა „დინიდან“, კომპოზიტორ დ. არაყიშვილის რომანსი „წყარო და ყვავილები“, გრ. კოკილაძის „ერთი ვარდი“, რეზო გაბიჩვაძის „გახსოვს ტურფავ“ და სხვა. მეორე განყოფილება დაეთმო რუს კომპოზიტორების, ჩაიკოვსკის და რიმსკი-კორსაკოვის ნაწარმოებებს. მომღერალმა მშვენივრად შეასრულა რიმსკი-კორსაკოვის „ოქტავა“, „ჩუში სუნთქვა“ და სხვ. აგრეთვე კარგად შეასრულა ჩაიკოვსკის „მწვანე ველზე ვიყავი“, „ასე სწრაფად დავიწყებული“ და სხვ.

გ. ბაბრიძე

ფ. რ. შაფობრიანის ნოველები ქართულად

გამომცემლობა „ფედერაციამ“ გამოუშვა საფრანგეთის კლასიკოსის, ფრანსუა რენე შატობრიანის ნოველების წიგნი.

წიგნში მოთავსებულია „რენე“ და „უკანასკნელი აბენსერაჟი“, რომელთა თარგმანი ქართულად შესრულებულია იროდიონ ქავჟარაძის მიერ. გამოცემას წინ უძღვის გერონტი ქიქოძის წინასიტყვაობა. (საქდესი).

საკლესის გასწორება

საკდესის მიერ 31 მაისს გადმოცემული ამხ. ვ. მ. მოლოტოვის მოხსენების (დაბეჭდილია „კომუნისტის“ პირველი ივნისის ნომერში) ქვესათაური უნდა იკითხებოდეს ასე: „სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარისა და საგარეო საქმეთა სახალხო კომისრის ამხ. ვ. მ. მოლოტოვის მოხსენება სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს მესამე სესიაზე 1939 წ. 31 მაისს“. (საქდესი).

„კომუნისტის“ 28 მაისის ნომერში მეორე გვერდზე მოთავსებული მეორე წერილის სათაური უნდა იკითხებოდეს ასე: „შე-2 სრულიად-საქართველოს ფიზკულტურული პარადის მონაწილეთა დაჯილდება“.

ამავე წერილის პირველი სვეტის პირველი აბზაცის უკანასკნელი სტრიქონები ასე უნდა იკითხებოდეს: „...მიიღეს მეორე სრულიად-საქართველოს ფიზკულტურულ პარადში“. (საქდესი).

ლ. კეცხოველის სახელობის პარტპროპაგანდის სახლი

3 ივნისს სტალინის სახელობის რაიკომის პარტაბინეტი—ამხ. სიმონიშვილის ლექცია თემაზე: ბოლშევიკები და მენშევიკები სტოლიპინის რეაქციის წლებში. ქართულ ენაზე. დასაწყისი საღამოს 8 საათზე.

პარტკაბინეტი

საქართველოს კ. პ. (ბ) თბილისის ორგანიზაციის ორჯონიკიძის სახელობის რაიკომი აცხადებს, რომ პარტბილეთი № 2839612, გაცემული ემელიანე მიხეილის-ძე წულაიას სახელზე, პარტბილეთი № 1504259, გაცემული ვახტანგ ვასილის-ძე ცხადაძის სახელზე, პარტბილეთი № 2848332, გაცემული ანუშევან სუმბათის-ძე კანტარიანის სახელზე, დაკარგულია და ჩაითვალოს გაუქმებულად.

○

საქართველოს კ. პ. (ბ) **გეგეჭკორის** რაიკომი აცხადებს, რომ პარტბილეთი № 1525460, გაცემული იმავე რაიკომის მიერ კონსტანტინე ფილიპეს-ძე კოკაიას სახელზე, პარტბილეთი № 1525619, გაცემული იმავე რაიკომის მიერ მელიტონ ალექსის-ძე ფონიავას სახელზე, დაკარგულია და ჩაითვალოს გაუქმებულად.

○

საქართველოს კ. პ. (ბ) ფოთის საქალაქო კომიტეტი აცხადებს, რომ საკანდიდატო ბარათი № 1674658, გაცემული ნადეჟდა მიხეილის-ასულ სარიშვილის სახელზე, საკანდიდატო ბარათი № 1674651, გაცემული სტანისლავ ილიას-ძე ცანავას სახელზე, დაკარგულია და ჩაითვალოს გაუქმებულად.

პასუხისმგებელი რედაქტორი
ვ. ხატიაშვილი

სახელოვნების სახლი ბოლოხანოვის პროსპ., № 123, ტელეფ. 3-18-50

საზაფხულო თეატრი 3—4 ივნისს
მუდმ. ადგილებ. ტალ. № 6-7
საკავშირო საკონცერტო გაერთიანების მსახიობთა **ესტრადის საღამოები გროموვის** და **მილიჩის** **მონაწილეობით** (იუმორი და სატირა)
დაწვრილებით აფიშებში. დასაწყ. საღ. 9 ს. 30 წ.
სალარო ღიაა დილ. 11 ს. 3 საათამდე
საღამოს 6 საათ. 11 საათ.

ღია ესტრადა კონცერტი
ქართულ-კახური სახელმწ. გუნდი
მარო თარხნიშვილის ხელმძღვანელობით
მეჩოგნაურე ძალთა სახელმწ. ანსამბლი
ალექსანდრა ფოცხვერაშვილის ხელმძღვ.
დასაწყისი საღ. 10 საათზე. ღია ესტრადაზე შეცვლა ბაღის შესასვლელი ბილეთებით. ავდრის შემთხვევაში კონცერტი გადატანილი იქნება დახურული ესტრადის თეატრში. 50

მარჯანიშვილის სახელობის სახელმწიფო თეატრი
3/VI **მათი ამბავი**
4/VI **დეგი ქერარ**
5/VI **კოლმეურნის ქორწინება**
დასაწყისი საღამოს 8 ს. და 30 წ.
სალარო ღიაა დილის 12 საათიდან საღამოს 9 საათამდე
მოზარდები 16 წლამდე არ დაიშვებიან

რუსთაველის სახელობის ლენინის ორდენოსანი სახელმწიფო თეატრი
1938-39 წ. სეზონი
3/VI 1 და 2 დღის აბ. 8 წარმ. **ფოლადური**
4/VI 1 და 2 აბ. 9 წარმოდგენა **მთაგრეხილზე**
5/VI **მთაგრეხილზე**
სალარო ღიაა დილის 12 საათიდან საღამოს 9 საათამდე.
დასაწყისი საღამოს 8 ს. 30 წ.

თბილისის ზ. ჯ. ფალიაშვილის სახ. ოპერისა და ბალეტის ლენინის ორდენოსანი სახ. თეატრი 1938-39 წ. სეზონი
3/VI აბ. სერ. № 7 მე-14 წარ. **მეფის სასძლე**
4/VI აბ. სერ. № 2 მე-15 წარმ. **ლაჯვარა**
5/VI აბ. სერ. № 3 მე-15 წარ. **ჯოსკა**
სალარო ღიაა დილის 12 საათიდან საღამოს 9 საათამდე
დასაწყისი საღამოს 8 ს. და 30 წ.

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სამეცნიერო საბჭოს ღია სხდომაზე
ა. წ. 20 ივნისს, საღამოს 7 საათზე, კლუბის დარბაზში, პედაგოგიურ მეცნიერებათა დოქტორის ხარისხის მოსაპოვებლად ფსიქოლოგიის სპეციალობაში დოცენტი **ა. თ. ბოჭორიშვილი** დაიცავს დისერტაციას თემაზე: **„ფსიქოლოგიის საგნის პრობლემა“.**
ოფიციალური ოპონენტები: ფსიქ. მეცნ. დოქტორი პროფ. **დ. უზნაძე,** პროფესორი **კ. ბაძრაძე.** პროფესორი **გ. თავზიშვილი.**
ფიზიკა-მათემატიკურ მეცნიერებათა დოქტორის ხარისხის მოსაპოვებლად კახეთის სახუნტის პროფესორი **ვ. თ. ლიტვინოვი** დაიცავს დისერტაციას თემაზე: **„ატმოსფეროს ქვედაფენების იონური მდგომარეობა ქალაქ ალმაატას და მისი მიდამოების დაკვირვებათა მიხედვით“.**
ოფიციალური ოპონენტები: ფიზ.-მათემატ. მეცნიერებათა დოქტორი პროფ. **ვ. ზ. ნოდია,** პროფესორი **ა. გ. ბალაბუევი,** ფიზ.-მათემატ. მეცნიერებათა კანდიდატი დოც. **ნ. პ. კალაბუხოვი.**
დისერტაციების გაცნობა შეიძლება უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკაში
თბილისის სტალინის სახელ. ბის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორი დ. ჟიუშიძე.
105

საქ. სახელმწიფო გამომცემლობის პერიოდგამოცემათა სექტორის ინსტრუქტორ-გამავრცელებლები ნიკოლოზ ვარლამის-ძე კანდელაკი
გიჭიკო სტეფანეს-ძე ანასაშვილი
მოხსნილი არიან გამომცემლობის სისტემაში მუშაობიდან და მათზე გაცემული ყოველგვარი საბუთები გაუქმებულად ითვლება ა. წ. 3 ივნისიდან
წინადადება ეძლევა აღნიშნულ პირებს სამი დღის განმავლობაში გამოცხადდნენ სახელგამის პერიოდსექტორში.
164 **სახელგამის პერიოდსექტორი.**

საქ. სსრ ჯანსახკომის კურორტთა მთავარი სამმართველოს წყალტუბოს საკურორტო სამმართველოსაგან
კურორტ წყალტუბოზე მიმავალ ავადმყოფთა
საყურადღებოდ
კურორტ წყალტუბოში, გარდა საგზურებით ჩამოსული სანატორული ავადმყოფებისა, მიიღებიან აგრეთვე ამბულატორული ავადმყოფები მხოლოდ-დამხოლოდ საკურსო ბარათებით:
საკურსო ბარათი ლიტ. „ა“—იძლევა საწოლის მიღებისა და პროცედურებიანი მკურნალობის უფლებას.
საკურსო ბარათი ლიტ. „ბ“—მხოლოდ პროცედურებიანი მკურნალობის უფლებას.
საკურსო ბარათების შეძენა შეიძლება წყალტუბოს საკურორტო ბიუროს საშუალებით.
ავადმყოფთა დიდი მოზღვავების გამო და მათი ორგანიზებული და კულტურული მომსახურების მიზნით, კურორტ წყალტუბოს სამმართველო აფრთხილებს ყველას, ვინც სამკურნალოდ წყალტუბოში მოდის, რომ საჭიროა საკურსო ბარათების წინასწარ შეძენა.
საგზურის ან საკურსო ბარათის წარმოუდგენლად ავადმყოფები სამკურნალოდ არ მიიღებიან.
627 **კურორტ წყალტუბოს სამმართველო.**

ქალიშვილები ლიუდმილა, ვერა, იულია და მარო, სიძეები პ. ჭუმბურიძე, დ. მგალობლიშვილი იუწყებიან **მარიამ (მაშო) ივანეს-ასულ გამრეკლიძის**
გარდაცვალებას. დაკრძალვა ქუთაისში, ურიცკის მეოთხე შესახვევი, სახლი № 1.

მეუღლე ალექსანდრე, მამა ვარდენ, ძმა ბუჭია, პეტრე, ანეტა, გოგუცა ქეთო და ვალოდია იუწყებიან
გოგუა კერესელიძის
გარდაცვალებას. პანაშვიდი წ. ჯ. პროზეტურაში 3/VI, 7 ს. გამოსვენება იქიდანვე 4/VI, 5 ს. 2044

დედა ლიზიკო, დები, მარია, შურა, ქეთო, ძმები კალე, გრიგოლ, ლეონიდე, რძალი ვარა შვილებით წიტაიშვილები იუწყებიან საყვარელ
შალვა ქიშვარდის-ძე წიტაიშვილის
გარდაცვალებას. დაკრძალვა 4 ივნისს ჩოხატაურში. 2038

ახალდაბის სახერხი ქარხნის დირექცია, პარტიული, კომკავშირული და პროფკავშირული ორგანიზაციები მწუხარებით იუწყებიან ამავე ქარხნის მუშის
ბაგრატ საჩინოს-ძე ბარბაძაძის
გარდაცვალებას. დაკრძალვა 3/VI, სადგ. ახალდაბაში. 2036

მეუღლე მარო ჭანკოტაძე, შვილი მანანა, დედა ანეტა, და თამარ, ივანე, ვასილ მემარნიშვილები, სიმამრი ილიკო ჭანკოტაძე ოჯახებით იუწყებიან, რომ 6/VI, 1 ს. ზესტაფონში დანიშნულია
შოთა სიმონის-ძე მემარნიშვილის
პანაშვიდი. 2037

ფარნაოზ მაქსიმეს-ძე ბერძენიშვილის ოჯახი მწუხარებით იუწყება
შალვა ქიშვარდის-ძე წიტაიშვილის
გარდაცვალებას. დაკრძალვა 4/VI, ჩოხატაურში. 2038

ლოოთქიფანიძე, გურგენიძე, ჯანგველაძე, ნორაკიძე, გეგიაძე, ქუთათელაძე, მეტრეველი, ფირცალაიშვილი, თავზიშვილი, მესხი, იოსელიანი, ცაგარელი, ჯანელიძე, გეგუჩაძე იუწყებიან მარიამ ლომინა